

VZDOR

časopis utlačanej a vykorisťovanej väčšiny

časopis vykorisťované a utiskované väčšiny

Leto/Léto 2013

<http://casopis.vzdor.org>

★VZDOR

Čo si nevybojujeme, to nikdy nezískame!

Pivné reči nevedú nikam!

NA SLOVENSKU VZNIKLA REVOLUČNÁ ORGANIZÁCIA!

Z OBSAHU:

USS: Namiesto práce občasná brigáda—Na Slovensku vznikla revolučná organizácia—Jak se stavět k poslední „politické krizi“ v českých zemích? - Nech žije NEP! - Všetky plány v Turecku zlyhali—Brazília: Masová vzbura mládeže—Tajomná kríza—Limity švédskeho sociálneho systému—SZM vítal leto—Pestovanie paradajok v byte—"Americký Lenin"

★VZDOR

USS: Namiesto práce občasná brigáda

Už v predchádzajúcich vydaniach sa mohli čitatelia oboznámiť ako to v niektorých ohľadoch vyzerá v podniku USS Košice. V tomto článku sa zameriame na spôsob vyťažovania a platenia pracovníkov v USS Košice.

Štíhla výroba

V dnešnom priemysle sa razí prístup nazývaný štíhla výroba. Je to zmeska téz a hesiel ako spraviť výrobu efektívnou. Ako pre koho samozrejme. Podstatou štíhlej výroby je obmedzenie či odstránenie všetkého nadbytočného, všetkého plytvania. Za plytvanie je považovaná každá vec či proces ktorý neprináša hodnotu. Za plytvanie sa v tomto prípade považujú:

- nadbytočné zásoby,
- straty z nadvýroby,
- rôzne prestoje, čakanie,
- nadbytočné priestory, sklady,
- zbytočné operácie, manipulácie a pohyby pracovníkov vo výrobe,

nadbytoční (nedostatočne vyťažení) zamestnanci.

Prvých 5 bodov má racionálny základ a sú z technického, organizačného a ekonomického hľadiska úplne v poriadku. Podľa toho by mala ísť výroba v jednom plynulom ťahu, neprerušovane, rovnomerne a postupne sa zvyšovať. To všetko s minimálnymi stratami.

Kapitalistické plánovanie krachu

V praxi to tak vôbec nie je. Nastáva presný opak – výroba klesá, prerušuje sa, chvíľu sa vyrába viac a zrazu zase menej. Aj cez prísne vnútropodnikové riadenie a plánovanie výroby sa dnešným podnikom nedarí udržať neustále stúpajúcu výrobu, alebo aspoň konštantnú. Dnes každý podnik totiž musí bojovať v konkurencii ostatných podnikov o podiel na trhu. Musí na trh dodať viac než ostatní.

Takto nastáva protiklad medzi ako-usi plánovitosťou v hospodárení a výrobe jednotlivých podnikov a chaosom ktorý vládne na voľnom trhu pre ktorý vyrábajú. Plány jednotlivých podnikov tu na seba narážajú a stávajú sa nesplniteľnými. Každý podnikový plán v rámci kapitalizmu končí krachom, jeho nesplnením. Všetky vopred vypočítané výrobné kapacity sú odrazu prebytočné. Ľudí – pracovníkov – nevynímajúc.

Nepotrebuje ťa, ale musíš tu ostať!

Vtedy prichádza k slovu šiesty bod

o nadbytočnosti pracovníkov. Vlastníci podnikov sa ich potrebujú ako nadbytočných zbaviť. Avšak nastáva to problém aj pre majiteľov. Keďže výroba napriek snahe o jej rovnomernosť, prudko kolíše nikdy nevedia kedy budú musieť zvýšiť stavu zamestnancov.

Aby nemuseli dookola zaškoľovať nových musia si starých poistiť. To sa robí obľudným spôsobom. Aspoň v prípade USS Košice. Ich riešenie tohto problému je dych vyrážajúce. Oni zamestnancov priviazali k jednej továrni neviditeľnou, zato poriadne silnou reťazou.

Diéta pre výrobu či zamestnancov?

Z tejto zoštieňujúcej diéty nasadenej výroby vlastními podnikov, finančníkmi a vrcholným manažmentom chudnú hlavne radoví zamestnanci. V mnohých prevádzkach sa deje nasledovné.

„Aj keď tam robíte ako živnostník, berú vás ako svojho pevného zamestnanca. Do roboty však idete len keď reálne je a tak aj dostávate mzdu. Po zmene vám vedúci povie, či zajtra máte chodiť do práce. Ak príde zákazka, deň vopred vám zavolajú, že treba prísť. Tak sa stáva, že z 5 dní v týždni odrobíme 3 alebo len 2. Aj takú nízku mzdu potom dostávame, hoci hodinová mzda je v hrubom 5 eur. Ale čo z toho, keď za celý mesiac odrobíme 10 či 12 dní (80 až 96 hodín)? Málo práce, malé platy.“ Toľko výpoveď jedného z pracovníkov USS Košice.

Ďalší k tomu pridáva vlastnú nepríjemnú skúsenosť: *„Keď s nami začali takto narábať chcel som si nájsť ešte jednu prácu, aby som 2 – 3 dni nesedel bez zárobku doma. Myslíte si, že sa to dalo? Nebola šanca. Nikde vás riadne nezamestnajú s tým, že náhodne tam neprídete, lebo musíte ísť do ďalšej firmy na deň či dva. Tak sme ako na gumičke. Zavolajú, že je robota a my musíme prísť. Potom zase čakáme čo sa kedy pritrafí. Sme tu akože zamestnanci. V skutočnosti sme obyčajní brigádnici. Kedysi keď nebolo čo robiť robili sme aspoň údržbu, aby sme boli v práci a dostávali plat. Teraz je zrušené aj to.“*

Kapitalistické riešenie – plytvanie ľuďmi

Presne ako je náhodné kolísanie trhu je náhodný aj zárobok mnohých ľudí v USS Košice. Sú na tom o to horšie, že nemajú možnosť inej práce. Takto sa v dnešných podmienkach kapitalistického

trhu všetky plytvania, nadvýroba, prestoje a čakania riešia jediným spôsobom.

Takým, že sa neustále plytvá tým najcennejším – pracujúcimi ľuďmi. Straty z nevyužitých výrobných kapacít sa vyrovnávajú prepúšťaním zamestnancov. Oni sa pre boháčov vlastniacich podniky stávajú príťažou – plytvaním. Tak sú označení ako nadbytoční. V Japonsku to došlo už do hraničného štádia. V rámci štíhlej výroby a obmedzovania plytvania a strát tam je heslo „Žiadni ľudia – žiadne chyby – žiadne straty“. K tomuto spejeme asi aj na Slovensku.

Aj napriek oficiálnej snahe o znížovanie plytvania nezostáva za kapitalizmu nič iné ako plytvať – strojmi, ľuďmi. Ľudí je na svete stále viac. Ľudí vo výrobe stále menej. Chyby a najmä straty aj napriek tomu zostávajú, podniky nevyužívajú svoje výrobné kapacity na plno. Naozaj sú zamestnanci nadbytoční? Čo potom s množstvom nezamestnaných?

Skutočná nadbytočnosť

Nadbytočná je pritom hŕstka kapitalistov vlastniacich podniky a peniaze. Z príkladov v tomto článku je jasné, že ani tie technicky a organizačne najlepším spôsobom vyriešené podniky, v podmienkach kapitalistického trhu nedokážu dávať ľuďom prácu. Naopak. Čím je výroba technicky a organizačne vyspelejšia tým častejšie v podmienkach kapitalizmu viazne v krízach, obrovská masa strojov stojí a ľudia končia bez práce, alebo ako hejpodšemovia čakajúci na zvonenie telefónu, že si môžu na deň – dva prísť „zarobiť“.

Už minulý rok som sa pýtal jedného známeho, či im v železiarňach netreba brigádnikov. Odpovedal, že „my sme brigádnici.“ Až teraz po detailnejšom rozhovore som zistil, že nevtipkoval. Je to mrazivá realita. Takou istou realitou, je aj fakt, že zmeniť túto skutočnosť možno jedine zvrhnutím vlády boháčov. Nadbytok pracovníkov neexistuje, existuje len nadbytok príživujúcich sa vykorisťovateľov, ktorých počet treba znížiť na nulu.

Podľa výpovedí zamestnancov USS Košice spracoval člen SZM

Súd vypočul ďalších svedkov v kauze exšéfa deaflympijského výboru

Podľa obžaloby bývalý šéf deaflympijského výboru Jaromír Ruda spôsobil na cudzom majetku škodu v celkovej výške najmenej 10 471 291 eur. Obvinený je z pokračujúceho obzvlášť závažného zločinu podvodu. Ruda si mal podvodne požičať peniaze od viacerých spoločností a fyzických osôb na zabezpečenie 17. Zimných deaflympijských hier 2011 vo Vysokých Tatrách, ktoré sa neuskutočnili, a na iné účely.

Mal uzatvoriť zmluvy o dielo a spolupráci, ktoré mali spočívať napríklad v rekonštrukčných prácach na zimných štadiónoch v Levoči a Kežmarku. Mal deklarovať, že peniaze investované do prác budú riadne uhradené. Ako garanciu mal predložiť bankovú záruku zo Santander Bank of Columbia na sumu 500 miliónov eur. Táto bola však fiktívna.

Levočský primátor súdu priblížil, že primátorom viacerých miest bol predložený zámer uskutočniť deaflympiádu. Rovnako im malo byť povedané, že finančne bude podujatie zabezpečené. Úlohou miest bolo dať k dispozícii štadióny na rekonštrukciu, po ktorej im budú vrátené.

Deaflympijské hry boli zrušené týždeň pred ich plánovaným začiatkom z dôvodu ich nepripravenia. Ukázalo sa, že peniaze na ich prípravu počas šéfovania Jaromíra Rudu zmizli.

Podiel slovenských potravín v našich obchodoch klesá

Podiel slovenských potravín na pulloch našich obchodných reťazcov klesá. Podľa prieskumu, ktorý pre Potravinársku komoru Slovenska vypracovala agentúra GfK, sa totiž v porovnaní s minulým rokom podiel slovenských potravín v našich obchodoch znížil o dva percentuálne body na 44 %.

Podľa výsledkov prieskumu je najviac slovenských potravín zastúpených v reťazci Coop Jednota (64 %). Najnižšie zastúpenie našich výrobkov je v reťazci Lidl (18 %).

Podľa potravinárov je Slovensko v oblasti zastúpenia vlastných výrobkov na pulloch obchodov najhoršie v porovnaní s ostatnými krajinami visegrádskej štvorky. Spomedzi členských krajín únie je podľa PKS Slovenská republika v zastúpení domácej produkcie na domácom trhu dokonca na štvrtom najhoršom mieste.

Dlh nemocníc voči Sociálnej poisťovni vzrástol na vyše 64 miliónov eur

Zdravotnícke zariadenia dlhujú Sociálnej poisťovni na neuhradenom poistnom vyše 64,5 milióna eur. Od konca minulého roka tak došlo k nárastu o vyše 15,8 milióna eur. Vyplýva to z informácie Sociálnej poisťovne, ktorú v stredu vzala na vedomie vláda SR.

Pohľadávky voči štátnym zdravotníckym zariadeniam dosahujú takmer 38,4 milióna eur, teda 59,5 percenta z celkového objemu pohľadávok. Nárast z titulu neplatenia mesačných odvodov sa eviduje pri štyroch zdravotníckych zariadeniach.

Transformované zdravotnícke zariadenia dlhujú Sociálnej poisťovni takmer 26,2 milióna eur. Nárast je pri deviatich transformovaných zariadeniach. Sociálna poisťovňa eviduje celkovo 20 sledovaných zdravotníckych zariadení s pohľadávkou, z toho je päť štátnych zdravotníckych zariadení a 15 transformovaných.

Školy nedostanú šlabikáre

Štát zaskočil takmer polovicu základných škôl oznamom, že nedostanú už objednané šlabikáre pre prvákov. Školy nevedia, z čoho sa budú v septembri deti učiť čítať.

Problém je so šlabikárom Lipka od vydavateľstva Aitec. Ministerstvo školstva pod vedením Dušana Čaploviča tvrdí, že ich nemôže kúpiť, lebo firma nemá na učebnicu platnú licenčnú zmluvu. Z takmer 2200 základných škôl si Lipku zvolilo tisíc.

Konateľ vydavateľstva Aitec Miroslav Sedláček však tvrdí, že „učebnica je hotová so všetkými doplnkovými materiálmi a s kompletným metodickým servisom pre učiteľa.“ Nie je jasné, či ide o identický šlabikár Lipka. Sedláček v stanovisku iba napadol tvrdenie ministerstva, že nemajú platnú licenčnú zmluvu.

Richard Sulík chce zaviesť poplatky v zdravotníctve

"Dajme zdravotníctvu *nejakú cenu. Je to správne. Nevzbudzujme dojem, že je zadarmo,*" uviedol Richard Sulík. Zároveň sa vyslovil za zrušenie výmenných lístkov, ktoré navrhujú nezaradení poslanci Martin Chren a Jana Žitňanská. Zákonodarcovia tiež volajú po zavedení tzv. rodinných lekárov.

Výmenné lístky opätovne zaviedla vláda Roberta Fica (Smer-SD) tento rok. Podľa nezaradených poslancov ide o šikanu pacientov. "*Z pacientov robia nevoľníkov a často predlžujú dobu, kedy sa dostanú na vyšetrenie, o niekoľko dní,*" povedal na dnešnej tlačovej konferencii Chren.

Nezaradení poslanci spochybňujú argument vládnej strany, že zavedením povinných výmenných lístkov bude lepší manažment pacienta, keďže všeobecný lekár vie lepšie nasmerovať pacienta k správne špecialistovi. Výmenné lístky sú podľa nezaradených len formalita, ich získavanie časovo zaťažuje pacienta aj všeobecného lekára. Okrem iného sa tiež, ako tvrdia, znižuje dostupnosť špecializovanej zdravotnej starostlivosti.

Nemám problém byť súčasťou veľkého Nemecka, priznal Lajčák

"*Faktom je, že svet je Nemeckom fascinovaný,*" ozrejmuje svoj názor minister Miroslav Lajčák. „*Ako diplomata ma fascinuje zápas o politickú tvár kontinentu medzi filozofiou prehlbovania politickej integrácie v záujme vytvorenia viac-menej homogénneho celku, a odstredivými tendenciami smerujúcimi k prehlbovaniu priepasti medzi eurozónou a zvyškom Európy. Tu vidím podstatnú úlohu malých štátov akým je aj Slovensko*“.

Podľa Lajčáka „*je práve na malých štátoch zo stredu Európy, akým je aj Slovensko, aby pomohli zbaviť Európanov strachu pred nemeckou hegemoniou. A do tretice - je na malých štátoch zo stredu Európy, akým je aj Slovensko, aby, ak akceptujeme prenechanie zodpovednosti za makroekonomiku a finančné mechanizmy centrálne, pomohli zdefinovať morálku, ideály a hodnoty, o ktoré sa môže oprieť dnešná i budúca spoločná európska filozofia*“.

To pripomína roky 1938 – 1939, keď Česi, Slováci boli vydaní napospas fašistickému Nemecku. Stali sa otrokmi vo vlastnom štáte. Spejeme aj dnes k niečomu takému? Torzo hospodárstva je opäť v rukách nemeckého a amerického kapitálu. Popri rastúcej nezamestnanosti rastie aj rasizmus a nacionalizmu. Samotná Európska únia je nástrojom útlaku národov. Na jednej strane je vyvolávaná národnostná nenávisť, na strane druhej potlačovaná suverenita národov.

NA SLOVENSKU VZNIKLA REVOLUČNÁ ORGANIZÁCIA!

V sobotu 27. júla bola v Spišskej Novej Vsi založená organizácia **VZDOR—hnutie práce**

Našich čitateľov sme v minulých číslach informovali o pripravách zakladania novej revolučnej organizácie na Slovensku. K založeniu organizácie nás dohnala stagnácia komunistického hnutia nie len na Slovensku, ale vo viacerých okolitých krajinách. Predovšetkým nás však k tomuto kroku dohnalo naše presvedčenie, že lepší svet je možný, že panstvo otrokárskeho kapitalizmu je možné povaliť. Naša organizácia má byť jedným z nástrojov na jeho povalenie.

Chceme v nej zjednotiť ľudí, vytvoriť z nej „generálny štáb“ spoločného odporu pracujúcej triedy proti vlastnému vykorisťovaniu. Každý náš malý i väčší krok musí byť v prospech pracujúcej triedy a v neprospech kapitalistov, tak ako sú dnešné poriadky len v prospech finančných magnátov a proti ľuďom. Svoj boj chceme viesť na viacerých frontoch, od internetu cez ulice a podniky až po zastupiteľské orgány.

Pridať sa môže každý, kto je podobného zmýšľania, ide mu o dobro človeka a spravodlivosť, a nie o vlastný prospech. Čím viac nás bude, tým ľahšie dosiahneme svoje ciele.

Nepotrebujeme však ľudí pasívnych, takých, ktorých uspokojuje len členstvo v organizácii a vyhýbajú sa aktívnej činnosti. Aktivita a kvalita členstva je zakotvená už v stanovách.

Členom sa môže stať každá osoba vo veku minimálne 15 rokov, ktorá súhlasí so stanovami a manifestom združenia a ktorá počas kandidátskej lehoty preukázala vážny záujem o činnosť pre združenie.

Viac informácií o organizácii sa dozviete na oficiálnej stránke

www.vzdor.org

Stránky nášho časopisu boli presťahované na subdoménu

casopis.vzdor.org

Až 28% dôchodcov na Slovensku žije pod hranicou chudoby!

Zo stránok médií poplatných režimu často počujeme o raste životnej úrovne obyvateľov Slovenskej republiky. Aká je však skutočnosť? A to najmä pre sociálne najzraniteľnejšie kategórie, medzi ktoré patria i dôchodcovia.

Podľa informácií Inštitútu pre výskum sociálno-ekonomických rizík a alternatív (IVRA) sa počet dôchodcov žijúcich pod hranicou chudoby zvýšil v období rokov 2008-2012 o vyše 193 000 a v súčasnosti dosahuje zhruba 280 000, čo predstavuje takmer 28 % celkového počtu dôchodcov! Podľa zástupcu IVRA Martina Halása sú najviac postihnutou kategóriou poberateľa

dôchodkov vo veku nad 70 rokov (tzv. starodôchodcovia).

Nemali by sme zabúdať ani na to, že oficiálna hranica chudoby bola pre rok 2011 na úrovni 315 eur, čo len ťažko môže pokrývať reálne životné náklady dôchodcov, či už na stravu, bývanie, alebo zdravotnú starostlivosť. Skutočnosť je teda ešte podstatne horšia, než by sa mohlo zdať z uvedených štatistických údajov a poukazuje na lživosť súčasnej kapitalistickej propagandy, oháňajúcej sa akýmsi „sociálnym štátom“.

SZM

Zvolenská ponúka 3 milióny eur poradcovi pre vytvorenie jednej zdravotnej poisťovne

Poradenstvo by malo podľa zatiaľ nezariadeného vládneho materiálu zahrnúť prípravu transakčných dokumentov, šetrenie aj oceňovaciu znaleckú činnosť. Závisieť bude aj od výsledkov rokovaní s neštátnymi poisťovňami. „Uzatvorenie zmluvy v rámci dobrovoľného odkúpenia akcií môže nastať pri oboch, jednej z nich alebo pri žiadnej z neštátnych zdravotných poisťovní,“ píše vládny materiál. Ak by súkromné poisťovne ponuku neakceptovali, nastúpi fáza vyvlastnenia.

Odmena poradcu by sa na základe analýzy náročnosti predpokladaných činností mala podľa odhadov MZ pohybovať pri maximálnej cene 2,85 milióna eur bez DPH. Čo je nehorázne veľa za vyriešenie takéhoto „problému“. Každý súdny človek chápe aj bez poradcu, že vytvorenie jednej – štátnej – zdravotnej poisťovne je nutnosť. Inak nikdy nebude zdravotníctvo fungovať. Stačí príklad z posledných dní zo vzťahov medzi Univerzitnou nemocnicou v Bratislave a súkromnou poisťovňou UNION.

Vedenie Univerzitnej nemocnice (UN) Bratislava sa zatiaľ so zdravotnou poisťovňou Union nedohodlo, jej poisťenci tak i naďalej dostávajú v tomto zdravotníckom zariadení len neodkladnú zdravotnú starostlivosť. Podľa hovorkyne UN Bratislava Petry Stano Maťašovskej doterajšie návrhy Unionu neriešia komplexne situáciu a finančne pokrývajú len časť zdravotnej starostlivosti poskytovanú v ich nemocnici. „Na potenciálne riziko vyčerpania

polročného finančného limitu vedenie UN Bratislava upozornilo už v marci, aby mala Union zdravotná poisťovňa dostatok času pripraviť návrh, ktorý by zodpovedal reálnym potrebám pacientov Unionu,“ uviedla Stano Maťašovská. Rokovania podľa jej slov pokračujú aj naďalej, bližšie sa k nim však vyjadrovať nebudú.

Univerzitná nemocnica poskytuje poistencom Unionu od piateho do 30. júna len neodkladnú zdravotnú starostlivosť. Dôvodom je prečerpanie objemu poskytovanej zdravotnej starostlivosti, ktorý si objednala najmenšia zdravotná poisťovňa na prvý polrok 2013. Pacienti, ktorí boli v spomínanom období objednaní na plánované operácie a vyšetrenia, sú preobjednávaní po tomto termíne, čiže po 30. júni. Odklad operácie sa podľa hovorkyne UN Bratislava týka desiatok poistencov Unionu.

Ako informovala v pondelok hovorkyňa Union zdravotnej poisťovne Judita Smatanová, neodkladná zdravotná starostlivosť pre ich klientov je v UN Bratislava zabezpečená v plnej miere. Union svojim poistencom odporúča neuhrádzať žiadne poplatky. V prípade, že by sa im nedostalo potrebnej zdravotnej starostlivosti, majú sa obrátiť na zákaznicke centrum poisťovne, ktoré im zabezpečí starostlivosť či už v UN Bratislava, alebo v inom zdravotníckom zariadení. Smatanová pripomína, že v Bratislavskom kraji majú zmluvy s viac než tisíc zariadeniami.

SZM

Jak se stavět k poslední „politické krizi“ v českých zemích?

Čtenáři Vzdoru i další obyvatelé českých zemí, ale i jejich okolí, jsou v posledních měsících ze sdělovacích prostředků masírováni různorodými informacemi o tzv. vládní, politické či jinak nazývané krizi v ČR. Vše má pochopitelně souvislost se zatčením vrchní ředitelky Sekce kabinetu předsedy vlády ČR Jany Nagyové, dalších tří významných poslanců a představitelů ODS (bývalý ministr zemědělství ČR Fuxa, bývalý předseda poslaneckého klubu ODS Tluchoř a bývalý náměstek ministra zdravotnictví Šnajdr) v půli června letošního roku, s následnou demisí předsedy vlády ČR Petra Nečase a jmenováním vlády Jiřího Rusnoka prezidentem ČR Milošem Zemanem. Proč jsem dal sousloví „**politická krize**“ do uvozovek? Protože se o **skutečně systémovou, kapitalismus ohrožující či narušující krizi, žel, nejedná.** Pozorný sledovatel veřejného dění, respektive jeho pokřiveného obrazu v režimních médiích, si jistě povšiml, že různými „krizemi“ je prostoupeno snad každé angažmá buržoazních vlád. V drtivé většině případů se však jedná buď o drobný konkurenční, mocenský boj mezi jednotlivými představiteli kapitálu, nebo o hru na zdánlivou pluralitu názorů a postojů pro publikum, v záměrné dramatizaci oficiálních sdělovacích prostředků. Jenom vláda Petra Nečase prošla ve svém vládním období několika podobnými „krizemi“ (spory kolem Věcí veřejných, Radka Johna, Víta Bárty, Ladislava Bátory, Kristýny Kočí, LIDEM, opoziční poslanci z ODS). „Současná „krize“ je přeci jenom závažnější, v historii Československa a po jeho rozbití kapitálem i v dějinách ČR však není ojedinělá. Čím byla způsobena? Oficiálně podezřením z korupce vysokých představitelů hlavní vládní strany ODS, zneužíváním vojenského zpravodajství ředitelkou premiérový kanceláře k ryze soukromým účelům. To jsou jistě velmi znepokojující důvody, dokreslující současný marasmus buržoazní politiky. Bylo by však chybou přistupovat na hru oficiálních médií, vyjadřovat skrytý údiv frázemi, „jak se něco podobného může stát“ a že „je něco podobného možné jen u nás.“ Taková slovní spojení nejsou ničím jiným než účelovým postupem, majícím mezi občany, zejména dělníky, zaměstnanci, nezaměstnanými, uční, studenty, většinou důchodců a částí živnostníků vyvolat iluze, že dané praktiky nejsou spojeny s kapitalistickým systémem jako takovým a jeho politickým řízením, ale pouze s „politickou kulturou“ v ČR, poznamenanou, jejich slovy, „komunismem.“ Tento nebezpečný druh zastírání je nutné alespoň stručně vyvrátit. Buržoazní politika

je s korupčními skandály, stejně jako další složky veřejného života v kapitalismu, například sport, nerozlučně spojena. Bylo tomu tak, je a bude. Samotný systém totiž korupci plodí dnes a denně, zejména anarchií trhu a financializací života. Z posledního období se nám jako příklad mého tvrzení nabízí velký korupční skandál v západním Německu v 80. letech 20. století, známý jako Flickova sponzorská aféra, ze současné doby korupční skandál bývalého německého prezidenta Wulffa, podezření z korupce ve španělské vládní Lidové straně atd. Musíme mít na vědomí, že se jedná jen o ojedinělé špičky ledovce, které do velké míry nejsou vůbec nebo téměř vůbec potrestány. Není to **neschopností** justice, ale jejím třídním **podmíněním**, propojením s panujícím kapitalistickým systémem. **Využívání odposlechů**, aparátu tajných služeb a policie k politicko-represivním či soukromým účelům, má v západních státech známou tradici. Připomeňme jen americkou aféru Watergate, Murdochovu aféru ve Velké Británii či ještě žhavý skandál Národní bezpečnostní agentury USA.

Pokud se vrátíme do českých zemí a projdeme si všechny vlády roku 1993 odtržené ČR, korupčními skandály se to mezi nimi jen hemží. Z 11 od r. 1993 do současné doby v ČR panujících vlád (současnou Rusnokovu vládu vyjímaje), jejich členů či vládnoucích stran, bylo s obviněními z korupce, přijímáním podivných sponzorských darů politickými stranami či dokonce s pravomocným odsouzením za korupci dříve nebo později spojeno 10 vlád. Pouze členové krátkodobé úřednické vlády Josefa Tošovského se tomuto obvinění s přimhouřením obou očí vyhnuli, byť pochybnosti i v tomto případě existují. Současné jednání Nagyové a dalších představitelů ODS tedy není v kapitalistických, nejen českých poměrech abnormální, ale je běžnou součástí buržoazní politiky. V ní se nám často naskýtá obraz pokryteckého obviňování různých částí politického prorožimního spektra (v našem případě např. ODS a ČSSD) z korupce, kdy mají paradoxně často pravdu obě strany: ano, korumpují a jinak parazitují všechny buržoazní strany. Neříkám to proto, že bych chtěl toto jednání bagatelizovat, naopak. Považuji ho za společensky velmi nebezpečné, zvláště, je-li jednou z příčin odnímání i těch posledních drobků ze stolu (zbytky sociálních a jiných výdobytků minulých generací) potřebné části společnosti, ale i základní lidských práv proletariátu vládnoucí mocí. Snažím se jen dokázat, že korupční jednání je spojeno pupeční šňůrou

s kapitalistickým systémem a jeho politikou. **Chtít důsledně řešit korupci znamená chtít překonat a porazit kapitalismus jako systém.**

Oč se tedy jedná v současné kauze, v tzv. politické krizi v ČR? Pravděpodobně o mocenský konkurenční boj mezi kapitálem, zastupovaným donedávna vládnoucí koalici, kapitálem, jenž reprezentuje ČSSD a mocenským blokem prezidenta Zemana. Že tyto „mocenské trusty“ ovládají celé segmenty státu a jeho institucí, není ničím neobvyklým. Past, ličená na protilidové politiky a představitele Nečasovy vlády, měla být s velkou pravděpodobností odvetou za past na Davida Rathu, políčenou trustem ODS a TOP 09. Do ní se zřejmě zapletli i charakterní policisté, kriminalisté a další odborníci, skutečně chtějící odhalit nepravosti a bujení kriminality v nejvyšších patrech politiky. Jednali správně a jednat neměli jinak, netušili však, komu v této kauze politicky slouží. Kapitál a jeho strany tedy bojují o zisky a moc, jejich média každodenně píší scénáře „krizových“ dějů, aby nakrmila společnost, jejíž drtivá většina bez ohledu na figurky na šachovnici oficiální politiky bude strádat, stížená pokračující hospodářskou krizí kapitalismu, rostoucí nezaměstnaností, zadlužením domácností, firm i veřejného sektoru, snižováním reálné a relativní životní úrovně i základních lidských práv. Že tomu tak bude, dokázaly v politické praxi všechny režimní strany od r. 1989. Vysoce pravděpodobný je tento vývoj za současné situace a profilace KSČM i v případě její vlády. Sledujeme tedy politickou krizi oficiální, buržoazní politiky, která však nemá a nebude mít vliv na životní úroveň a práva většiny lidí. Je ale důkazem povýšenosti oficiální – buržoazní politické scény, jejího pohrdání tvůrci materiálních hodnot i duchovního bohatství. Celá kauza ale neznamena, že je špinavá a zkorumpovaná každá politika. Skutečně dělnická, antikapitalistická politika, opřená o opozici proti současnému systému, jeho chapadlům a stranám, by měla být oázou, z níž se postupně zazeleňají celé země. V současných českých zemích a na Slovensku však mají takový charakter pouze některá občanská sdružení, která zatím nedospěla do stádia politických stran. KSČM či KSS k nim rozhodně nepatří. Využívaná a ožebračovaná většina společnosti je v této situaci srážena do ještě větší apatie, nezájmu o politické dění, umělé apolitičnosti. Neuvědomuje si však, a ani si to za současné situace uvědomovat nemůže, že to vyhovuje vládnoucí moci – posiluje to její pozice, nadvládu a dominanci. Naší snahou je upou-

tat, vyvolat politickou pozornost většin našich národů k jediné skutečně lidové, jejich zájmy sledující a hájící politice – k politice proletářské, komunistické.

Zastavme se ještě u dvou témat, které hýbaly a dosud hýbou veřejným děním v českých zemích, ačkoliv jsou jako v minulých případech nemálo sycené médii, aby odvrátily pozornost od skutečných problémů a jejich řešení. Prvním z nich je volání po předčasných volbách, druhým postup prezidenta ČR Miloše Zemana při jmenování tzv. vlády úředníků Jiřího Rusnoka. Z našeho hlediska by byly předčasné volby logickým vyústěním ze současné situace, kdyby vedly alespoň částečně k novému rozdělení karet. Reálně jsou však na jedné straně tužbou ČSSD, SPOZ a KSČM dostat se ke korytům, na druhé straně reakcí zbankrotované, protinárodní a protilidové bývalé vládní koalice, snažící se mermomocí udržet u vesel. Čili zase klasický boj o moc. Předčasné volby by měly smysl, kdyby jejich výsledek vedl k zamezení zásadních i dílčích hrozeb většině společnosti, k prosazení nového, skutečně revolučního politického subjektu. Obávám se ale, že za současné situace nic takového není na pořadu dne. Uvědomuji si, že má vysvětlení narazí u oficiálními médii a stranami ovlivněných čtenářů na nepochopení, píše je však zejména proto, abych tlumil očekávání, až přehnané iluze, spojené s předčasnými volbami. Pochopitelně si nepřejí pokračování angažmá současné vlády, nejsem ani zastáncem praxe „čím hůře lidem, tím lépe pro komunistické hnutí.“ Jediný důvod, proč současné volby podporovat, je možnost využít je k propagaci dělnických, revolučních materiálů, požadavků, případně i představitelů, budou-li kandidovat. Varuji však před nadějami, vkládanými do předčasných voleb a jejich výsledků. Varuji před iluzemi, spojenými s vládou KSČM a ČSSD. Varuji především proto, že se snažíme s předstihem předejít hromadné kocovině nespokojených pracujících a zaměstnaných tříd a vrstev, nezaměstnaných, důchodců či některých živnostníků, kteří strážlivěním z debaklu tzv. levicové

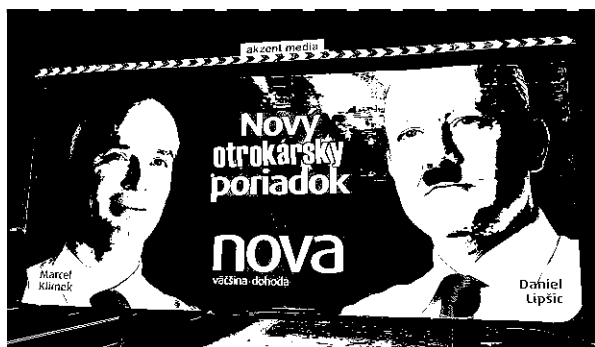
vlády KSČM a ČSSD mohou v zoufalství přebíhat na fašistickou, krajně nacionalistickou část politického spektra.

Konečně postup prezidenta Zemana a náš postoj k vládě Jiřího Rusnoka. Nalhávat si, že Zeman v celé „krizi“ jednal ve skutečném zájmu jeho voličů, či ve prospěch uklidnění „krize“, je značným sebeklamem. Zeman především jednal v zájmu svých názorů, okolí, sponzorů a podporovatelů, globálně řečeno v zájmu kapitálu a lobbistů, kteří ho vyzvedli na Hrad. Prokázal z ústavních zvyklostí československé a české formální (buržoazní) demokracie naprosto vybočujícím postupem při jmenování premiéra, aniž by měl zajištěnou podporu Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR, že se bude pokoušet o nové postavení prezidenta v současném politickém systému. Tím rozhodně politickou krizi buržoazní politické scény neuklidnil, naopak, vstoupil do politické arény jako další vlivný hráč. Proč tak mohl učinit? Zejména proto, že se cítí posílen výsledkem přímých prezidentských voleb. V minulosti jsme několikrát varovali před tím, že přímá volba prezidenta povede k rozkolísání ústavního systému formální demokracie v ČR směrem k poloprezidentskému a prezidentskému systému, tzn. směrem k autoritativnější podobě kapitalistického zřízení. To bylo, dle mého soudu záměrem zejména Karla Schwarzenberga a jeho kapitálových podporovatelů z Německa a Rakouska, záměrem patrným nejméně od r. 2009. Do hry však vstoupil další vlivný kapitálový hráč, Zeman, který tuto výhodu překvapivě ze Schwarzenbergových rukou vytrhl ve svůj prospěch. Nyní postupuje stejným způsobem, jakým by postupoval jeho sok. Ano, dle našeho soudu se skutečně jedná o snahu prosadit prozatím do ústavních zvyklostí výrazně vyšší úlohu prezidenta. Pakliže se tyto principy podaří mezi ústavní zvyklosti implementovat, můžeme po čase očekávat i snahy a návrhy na legislativní zakotvení těchto snah. To bychom pak stáli před branami systému, který by svými autoritativními prvky měl v českých zemích značně reakčnější a

protilidovější podobu, než v zaběhnutých prezidentských buržoazních demokraciích. S tím rozhodně nemůžeme souhlasit.

Vládu Jiřího Rusnoka, jak vyplývá z toho, co jsem psal, pochopitelně podporovat nemůžeme. Skládá se z lidí, často bezprostředních reprezentantů kapitálu, kteří Miloše Zemana vyslali na Hrad. Tito lidé jsou napojeni zejména na ruský a německý kapitál, jehož zájmy hájí. Fakt, že byli někteří členové Rusnokovy vlády v KSČ, nedokládá, že by v jejím rozhodování hráli důležitou roli komunisté či nějakí pokrokaři. Je spíše důkazem toho, jací lidé se na sklonku éry budování socialismu v Československu mohli prohlašovat za komunisty, aby pěstovali své kariéry a pozice. Takoví lidé, zejména z prostředí vedení velkých hospodářských podniků, zahraničního obchodu, tajných služeb a inteligence, postupně nashromáždili tolik kontaktů, moci, prostředků a chuti, že už jim jejich baronské postavení nedostačovalo. Proto byli právě oni jedněmi z hlavních strůjců převratu r. 1989, bez nich by se převrat s takovou lehkostí a úspěšností nikdy neuskutečnil. Nikdy však nebyli komunisty, právě naopak, už v 80. letech 20. století představovali luno plného návratu kapitalismu do Československa. I z těchto důvodů nemůžeme s ustanovením Rusnokovy vlády souhlasit. Přijatelná by pro nás byla pouze taková vláda, která by zastavila současnou protilidovou tendenci, jejichž počátek se datuje 90. lety 20. století, která by zvrátila nejkriklavější protilidové zákony posledních let (tzv. církevní restituce – zpětná konfiskace vydaného majetku, důchodová reforma – se zákonným vyvlastněním penzijních fondů, daňová, zdravotnická a sociální reforma), připravila zemi na vystoupení z NATO, postupně i EU, pod lidovou kontrolu dala velké části veřejného sektoru, včetně nově budovaného a zákonně znárodněného. Takovou vládu však na horizontu nevidíme. Snažíme se však o to, aby postupně vznikla dělnická strana, mající takové požadavky a patřičnou sílu.

Jaromír JANDÁK

Cestou v autobuse MHD Košice som vyukoval cez okno na spustnutú krajinu

Nech žije NEP!

dnešného Slovenska. Mnoho tu musíme zmeniť, obnoviť a postaviť, aby sme sa mali lepšie ako teraz. Lebo teraz ako huby po daždi rastú jedine reklamné plochy. Aj v jednej zákrute sa objavili naraz dve. A majú už aj nájomcov.

Pretfča sa tam predseda strany NOVA Daniel Lipšic a jeho partajní kolegovia Jozef Kollár a Marcel Kli-

mek. Medzi nimi kraľuje nápis „Nový ekonomický poriadok“. Keďže autobus bol plný, ukontroloval som sa a nevybuchol smiechom. Ale až po konečnú zastávku mi kútiky úst pulzovali od zadržaného smiechu.

Vo voľnom čase sa zaujímam o ekonomiu a tak mi je dobre známy názov Nová ekonomická politika, ktorý dostalo obdobie prechodu od kapitalizmu do socializmu v Sovietskom Rusku. To heslo

„Nový ekonomický poriadok“ mi ho automaticky pripomenulo. Banda ekonomických „odborníkov“ nazývajúca sa Nová väčšina – hoci sú skôr nová menšina ako všetci zlodeji – preukázala nevedomosť a pre politiky a ekonomicky skutočne vzdelaných ľudí sa týmto heslom zosmiešnila. Ani heslo si nevedia vymyslieť. Jedno aj druhé má skratku NEP. To je však jediné čo majú spoločné.

Nie je NEP ako NEP

Sovietsky NEP (Nová ekonomická politika) znamenal pozdvihnutie priemyslu, poľnohospodárstva a obchodu v hospodársky zničenom Rusku. Keďže predstavoval prechod od kapitalizmu k socializmu, obsahoval prvky chrániace pracujúcich pred ožobračovaním zo strany ešte stále existujúcich súkromných podnikateľov a obchodníkov. Hlavné ceny boli stanovené pevne a výrobky do obchodnej siete dodával výhradne štát za ceny blízke predajným cenám. Takto zabezpečoval distribúciu tovarov a znemožňoval hromadenie ziskov pre úzku skupinu zvyškov kapitalistov. Mal dostatok prostriedkov na hospodársky rozvoj a zvyšovanie životnej úrovne pracujúcich.

Lipšicov NEP (Nový ekonomický poriadok) je z iného súdka. Hoci ústrednou myšlienkou je „viac práce a príležitostí“ a preto je podľa nich potrebné zmeniť „podmienky pre prácu, podnikanie a vytváranie pracovných miest.“ A to má zabezpečiť práve ich nový ekonomický poriadok. Ten je však zhrnutý do otrepaného zaklínadla liberálov zvaného ekonomická sloboda. V kapitalizme môže byť ekonomicky slobodný len ten, kto má dostatok peňazí. A existencia takejto vrstvy ľudí si nutne vyžaduje svoj protipól – ľudí ktorí peniaze nemajú a neostáva im nič iné len pracovať na boháčov.

Lipšicova strana NOVA napríklad ponúka prácu pre každého podľa hesla „bez práce nie sú koláče“. Zaraz dodáva, že „keď nezamestnaný pracovnú ponuku odmietne, stráca nárok na finančnú podporu od štátu.“ Číže ste povinný zobrať aj tú najhoršie platenú prácu. Byť doslova nevoľníkom aj podľa oficiálneho práva.

Slovensko má byť podľa nich „najlepšie miesto na podnikanie“. To má zabezpečiť „daňový systém ako nástroj rastu konkurenčnej schopnosti krajiny.“ V preklade to znamená, že zahraničné firmy budú mať ešte nižšie dane alebo dlhšie daňové prázdniny ako doteraz. Číže z nás vyžmýkajú ešte viac peňazí. Inak to ani nemôže byť, lebo jedine nízke a najlepšie žiadne dane prilákajú investorov (čítaj upírov).

Ak by ani to nestačilo ich apetítu

tak ešte tu máme dotácie o štátneho rozpočtu. Na to majú Lipšicovi experti názov „spravodlivá podpora znevýhodnených regiónov“. Jedná sa o „daňové stimuly pre každého, kto v regiónoch s vysokou nezamestnanosťou zamestnáva ľudí.“ Samo o sebe to nie je taký zlý nápad. Uvažujme však nie abstraktne, ale v rámci dnešných podmienok a zistíme, že práve pre zahraničných investorov to je hotový raj. V regióne s vysokou nezamestnanosťou zamestná ľudí zahraničná firma. Keďže je tam vysoká nezamestnanosť tak platy tiež nebudú vysoké. Už tento rozdiel v platoch dáva zvýšenie zisku! A ešte nadto majú dostať tzv. daňové stimuly t.j. znížené či dokonca nulové dane?! Veď to je zlý vtíp. Takto vôbec nedôjde k vyrovnaniu regionálnych rozdielov, ale k ich ďalšiemu prehĺbeniu.

Vrcholom tejto „srandy“ je „podpora drobného podnikania, jednoduché a výhodné koncesie pre živnostníkov.“ Vo svete, kde všetko speje od malovýroby k veľkovýrobe, je to naozaj geniálny nápad, aký sa môže zrodiť jedine v hlave opitej mixom konzervativizmu a liberalizmu. Z čoho ich po tých všetkých daňových stimuloch a úľavách chcú podporovať nevedno. Jedine ďalším zvyšovaním štátneho dlhu. A hlavne ťažko bude malý podnikateľ a živnostník konkurovať zahraničnej megafirme.

O Lipšicových spoločníkoch

Daniela Lipšica zvlášť predstavovať netreba. Čo už však vieme o jeho ekonomických spoločníkoch?

Jozef Kollár je predseda predstavenstva Ľudovej banky – Volksbank AG. Marcel Klimek zase makroekonóm a bankár. Ako bankári majú príjem z predaja jediného tovaru čo majú. Tým tovarom sú peniaze. Ako každý kto predáva aj oni chcú mať z predaja zisk. Predávať peniaze môžu jedine poskytovaním pôžičiek za úrok, aby zarobili.

Niet divu, že toľko agitujú za rozvoj malopodnikania. Veď na začiatok podnikania každý potrebuje štartovný kapitál – pôžičku na rozbeh. A to je pre nich ako bankárov životná podmienka. Aký dôkaz ešte potrebujeme, aby bolo jasné, že im ide jedine o vlastné vrečko?

Koniec ilúzií

Už Aristoteles povedal: „Blaho vždy závisí od dodržania dvoch podmienok: 1. správneho vytýčenia konečného cieľa každej činnosti, 2. nájdania zodpovedajúcich prostriedkov vedúcich ku konečnému cieľu.“ Prostriedky používané na dosiahnutie oficiálne vytýčených cieľov strany

NOVA sú s nimi v rozpore. V praxi povedú k presnému opaku sľubov. Vlastne to čo je vydávané za nové, novým vôbec nie je. Je to stále kapitalizmus a nie nový doteraz neexistujúci systém.

A práve kapitalizmus so svojimi ekonomickými vzťahmi je príčinou nemožnosti dosiahnuť proklamované ciele (hlavne zvýšenie životnej úrovne obyvateľov). Jemu vlastný ekonomický základ sa s nimi principiálne vylučuje. Idey vyslovené na politickej úrovni sa vylučujú s kapitalistickým charakterom ekonomického základu spoločnosti na ktorom NOVA ani vo svojom Novom ekonomickom poriadku nemení vôbec nič.

Aj ekonomické ciele sú navzájom protikladné. Toto všetko znemožňuje obnovenie dobrého hospodárenia. V podmienkach kapitalizmu pracujúci majú záujem na výrobe len v miere v akej dostávajú mzdu a podnikatelia na vytĺkaní ziskov. O nejakom uvedomelom hospodárení nemôže byť ani reči. Celý návrh Nového ekonomického poriadku je vzdušný zámok. Je to súhrn otrepaných politických fráz.

Jedni i druhí, liberáli aj konzervatívi, nech sú navonok akokoľvek proti sebe, sa tu zreteľnejšie než inokedy ukazujú za jedno v podpore kapitalizmu, v podpore slobody pre bohatých a hrdlačenia pre pracujúcich. Môžu sa maskovať do rôznych konzervatívnych, takých – onakých demokratických či liberálnych hábov. Jedno zamaskovať nemôžu. Že za týmito heslami nie je žiadna sloboda pre ľudí. Je to sloboda kšeftu, kde pracujúci hrdlačia a hŕstka príživníkov bohatne.

Ekonomika v tomto novom ekonomickom poriadku naďalej vykazuje črty charakteristické pre kapitalizmus – súkromné vlastníctvo výrobných prostriedkov a vykorisťovanie pracujúcich. Preto nemôže nastať žiadna zásadná zmena. Naďalej bude existovať odcudzenosť pracujúcich od výrobkov a výrobného procesu, nezáujem pracujúcich o rozvoj výroby, ich malá iniciatíva a odtŕhanie sa od práce, z toho vyplývajúce ekonomické prinútenie k práci pod hrozbou straty práce, výroba pre zisk a nie uspokojenie ľudských potrieb, konkurencia a výrobná anarchia, disproporcie vo výrobe, inflácia a kolísanie cien, vznik nezamestnanosti a napokon zákon nerovnomerného ekonomického rozvoja.

A to nie je naozaj nič nové iba starý prehnitý kapitalizmus. Len v novom šate. Je to asi tak ako keď sa stará baba oblečie do vypasovaných šiat svojej 18 ročnej pravnučky a pretŕča sa v okne do ulice.

Ivan GAJA

Rozhovor: Všetky plány v Turecku zlyhali 2/2 (preklad M. Imrich)

Kemal Okuyan je šéfredaktorom pokrokového denníka soL (po turecky „ľavica“) a členom ústredného výboru Komunistickej strany Turecka (TKP). Odpovedal na otázky položené TKP ohľadom bojov v parku Gezi, ktoré sa teraz odohrávajú v Istanbuli. Demonstranti sa zhromažďujú v parku Gezi od konca mája a protestujú proti zničeniu parku a výstavbe nákupného centra.

Dalo by sa hovoriť o „Tureckej Jari“?

Narážka na „Tureckú Jar“ v imperialistických médiach je odkazom Erdoğanovi. V záverečnej analýze sú s Erdoğanom spokojní, neplánujú ho odstrániť, ale pripomínajú mu jeho miesto. Po posledných udalostiach sa Erdoğanova politika voči Sýrii a Iraku musí zmeniť. Myslím si, že jeho premiérske dobrodružstvo je na konci.

Jedna možnosť je, že sa vzťah medzi Erdoğanom a Gülenovou sektou zlepší a po ustanovení ideologickej a politickej konsolidácie proti spoločenskému odporu, ktorý sa vynoril, sa spolu pohnú ďalej... To samozrejme nejaký čas potrvá. Na druhej strane Erdoğanov hnev môže pretrvať a bude odpoveďou Gülenovej sekty. To by viedlo k zaujímavým následkom. Nie je však možné očakávať od Erdoğanov, že sa bude správať ako zodpovedný politik, nakoľko skľúčený Erdoğan nie je užitočný pre nikoho.

Je práve toto historickým významom udalostí?

V žiadnom prípade. Na toto hnutie by nik nemal vytiahnuť bič. Toto je povstanie ľudu. Ľudia sa hnevajú. Tí, ktorí podceňujú silu opozície proti Erdoğanovi a AKP, by mali zvážiť svoj názor. Tí, ktorí si myslia, že s Erdoğanom je možný mier a demokracia by to mali urobiť tiež. Všetky plány zlyhali. Nepočúvajte analýzy. Toto je spoločenské hnutie. Niektoré

politické sily sa snažia využiť toto hnutie len na zastrašovanie vlády a nie pre novú budúcnosť. No tu sa to nezastaví. Posledné udalosti majú podiel na organizovanom ľudovom hnutí. Ľudia Erdoğanov opustili, lebo nechcú privolať hnev aj na seba. Boli veľmi opatrní. Možno využili nejaké intrigy. Napríklad nezriadenú brutalitu polície...

Do akej miery bola pripravená turecká ľavica?

To, čo sa v Turecku rozumie pod pojmom ľavice, je stále kontroverzné. Niektoré ľavicové skupiny nemajú žiadne politické ciele. Sú skupiny, ktoré nejavia záujem alebo pohrdajú vývojom. O nich nechcem veľmi hovoriť. Ale toto hnutie nie je ľavicu cudzie. Ako som povedal, v mnohých lokalitách viedla organizovaná ľavica ľud.

Sú aj takí, čo nie sú spokojní so zásahom ľavice. Nepáči sa im politická identita, stranické vlajky, transparenty...

To nie je nijakým prekvapením, ak vezmete do úvahy spontánnosť hnutia. Na druhej strane, na mnohých miestach sa ľudia dožadujú koordinácii organizácií. Ak si uvedomíte rozsah udalostí, zistíte, že podiel organizovanej ľavice je síce obmedzený, ale vymedzenie sa má závisieť na ľavicových silách. Je tu tiež intelektu-

álne ego, ktoré neznáša všetko, čo súvisí s organizovanou ľavicou. Chce si monopolizovať javisko verejnosti. Týchto neberieme vážne. Máme úprimných intelektuálov, ktorí vládě odporujú. Ľavica by ich mala podporiť, ale nie tých, ktorí sú nepriateľskí voči ľavicovej politike a k myšlienke akejkoľvek politickej organizácie.

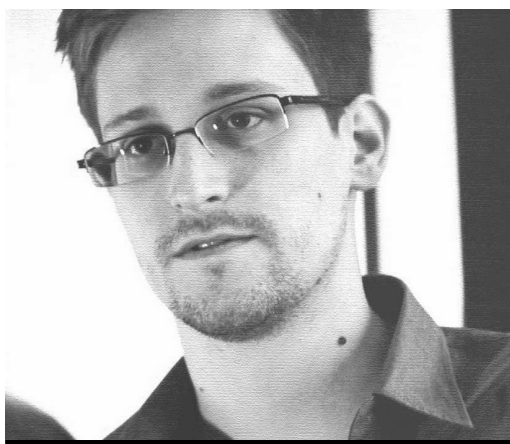
V tomto hnutí sú dva elementy: futbaloví fanúšikovia a alkohol...

Účasť futbalových fanúšikov dodala hnutiu energiu. Táto skutočnosť by však mala byť analyzovaná mimo ostatných faktorov... Táto energia zapríčinila zopár problémov. Nadávanie na politických protestoch, ktoré nebolo prípadom Turecka, môže byť uvedené ako príklad takýchto problémov. Aj ja som to spozoroval.

Naše priateľky-ženy, ktoré kritizujú niektoré naše texty alebo novinové články za to, že obsahujú „maskulinný diskurz“, samy používajú sexistické výrazy. To je, samozrejme, možné vysvetliť rozťahom hnevu, no socialistické hnutie musí zaviesť svoju vlastnú kultúru. To sa týka i problému s alkoholom... Odkedy sa Erdoğan snaží zakázať alkoholické nápoje, stal sa alkohol vecou slobody. Ale to má byť záležitosťou politiky. Ľudia nemôžu bojovať proti útlaku tým, že budú v rukách držať fľaše piva. Preto si myslím, že rozhodnutie Komunistickej strany Turecka (TKP) nepiť počas protestov alkohol, je správne.

Ako možno tieto udalosti definovať? Ide o revolučnú krízu?

Nie. Samozrejme, je to výbuch obrovskej spoločenskej energie. Je silný v rozsahu i účinku. Ale existujú marxistické kritéria pre to, čo možno označiť ako revolučnú krízu. My od toho máme ďaleko. Aspoň zatiaľ...

Kauza Edward Snowden

V e n e z u e l a a Nikaragua ponúkajú Edwardovi Snowdenovi politický azyl. Snowden bol dlhoročný spolupracovník s tajnými službami USA, no minulý mesiac zverejnil dokumenty,

ktoré odhaľujú tajný americký program sledovania počítačovej a telefonickej komunikácie. Američania takto odpočúvajú aj zahraničné ambasády. Američan sa momentálne ukrýva pravdepodobne v tranzitnej oblasti moskovského letiska Šeremet'jevo. Venezuelský prezident Nicolas Maduro vyhlásil, že ponúka politický azyl Snowdenovi aj preto, aby bol ďaleko od všade prítomného severoamerického imperialistického prenasledovania. Ďalšou krajinou, ktorá mu ponúka azyl je Nikaragua. Prezident Daniel Ortega sa vyjadril, že je ich morálne právo pomôcť človeku, ktorý odhalil svetu špinavé špehovacie praktiky USA.

Krátke správy zo sveta

Východná Európa sa vyľudňuje

Podľa nových štatistických ukazovateľov sa najviac vyľudňuje východná Európa. Rumunsko malo v roku 1989 pri páde socialistického režimu 23 miliónov obyvateľov a ku dnešnému dňu o zhruba tri milióny menej, 20,1 mil. Rumunsko tak veľkou emigráciou a malou pôrodnosťou prišlo od pádu socializmu o zhruba 15% obyvateľstva. Podľa odhadu OSN má Rumunsko počas nasledujúcich 40 rokov prísť o viac ako dva milióny obyvateľov.

Ďalšou krajinou s enormným úbytkom ľudí je Lotyšsko, ktoré pri páde socializmu malo 2,7 milióna obyvateľov. Dnes dosahuje ledva dva milióny. Presne toľko ľudí žilo v Lotyšsku v roku 1956. Bulharsko stratilo od pádu socializmu 18% a Estónsko 15% obyvateľov.

V USA sa špehujú aj poštové zásielky

V USA funguje tajný Program izolácie, kontroly a sledovania pošty. Špehovanie poštových zásielok funguje v USA už zhruba 100 rokov, no celoplošne sa s tým začalo v roku 2001. Štátna pošta uchováva a kopíruje údaje z obálok všetkých podaných zásielok. Minulý rok sa prevalila aféra, keď bývalý hovorca environmentálnej organizácie Front za oslobodenie Zeme Lesli James Pickering dostal omylom aj rukou písaný odkaz pracovníkom pošty, aby všetky jeho zásielky odovzdávali na kontrolu. Pošta podľa odhadov tak ročne poskytuje vláde údaje z desiatok tisíc listov a balíkov ročne. Minulý rok malo byť zosnímaných až 160 miliárd obálok. Vládne orgány tak majú informácie z poštovej komunikácie niekoľkých miliónov Američanov.

Francúzi za Američanmi v špehovaní nezaostávajú

Francúzske tajné služby taktiež zhromažďujú údaje o telefonických hovoroch, esemeskách, e-mailoch, komunikácii na Facebooku, či Twitteri. Francúzi odpočúvali a odpočúvajú predstaviteľov zahraničných a hlavne amerických firiem od 60-tých rokov 20. storočia. Získavajú tak dôležité technické informácie, ktoré používajú na zdokonaľovanie vlastných produktov. V 80-tých rokoch sa prevalila aféra, kedy Francúzi odpočúvali a kradli dáta od počítačovej firmy IBM. Podľa bývalého šéfa CIA Stansfielda Turnera sa po rozpade ZSSR stali najväčšími predáťormi v špehovaní práve Francúzi. Tí podľa CIA stoja po Číňanoch spolu s Rusmi, Izraelom za najväčším počtom hackerských útokov proti Američanom. Šéf Francúzskeho centra pre výskum spravodajských služieb Eric Denécé povedal, že na jeden francúzsky čin špionáže urobia Briti zrejme päť a Američania sto

Lietadlo s prezidentom Bolívie nevpustili do svojho vzdušného priestoru štyri európske krajiny

Až štyri štáty (Francúzsko, Španielsko, Portugalsko a Taliansko) odmietli vpustiť do svojho vzdušného priestoru lietadlo s bolívijským prezidentom Evom Moralesom, lebo sa domnievali, že na palube lietadla je aj bývalý spolupracovník amerických tajných služieb Edward Snowden, ktorý sa nachádza momentálne v Rusku. Lietadlo vracajúce sa do Bolívie z Moskvy, kde sa Morales zúčastnil rokovania štátov vyvážajúcich plyn, tak muselo pristáť na viedenskom letisku Schwechat. Morales obviňuje európske štáty z toho, že konali na príkaz Američanov. Ako odvetný krok plánuje v Bolívii zatvoriť americké veľvyslanectvo. „Nepotrebuje americké veľvyslanectvo v Bolívii. Ruky sa mi triasť nebudú, keby som ho zatváral. Máme suverenitu a dôstoj-

nosť. Bez Spojených štátov sme na tom lepšie politicky aj demokraticky," povedal Morales, ktorého podporili aj prezidenti Venezuely, Argentíny, Ekvádora, či Uruguaja, ktorí požadujú jasné vysvetlenie zo strany európskych štátov a spoločne odsúdili tento nepriateľný incident. Venezuelský prezident Nicolas Maduro tvrdí, že sa od jedného z ministrov kritizovaných krajín EÚ dozvedel, že dotknuté štáty konali na príkaz CIA. „Predstavte si, že toto by sa stalo európskej hlave štátu alebo prezidentovi USA. Bolo by to casus belli, dôvod na vyhlásenie vojny. Myslia si, že môžu útočiť a ničiť medzinárodné právo," dodal.

Dělníci koncernu Foxconn na založení svých odborů stále čekají

Elektronický gigant Foxconn zaměstnává v Číně přes milion dělníků. V únoru tu byla velká očekávání, když vedení oznámilo, že povolí v továrnách odbory. Nesnesitelné pracovní podmínky ve Foxconnu jsou celosvětově známé po sérii sebevražd v jedné z jeho továren v r. 2010. K sebevraždám dochází stále. V nedávné zprávě se uvádělo, že záměr společnosti povolit založení odborů nebyl od samého počátku vážný, mnoho dělníků o odborech nemá tušení a pracovní podmínky zůstávají stejně nesnesitelné jako dřív. Dělníci v poslední době často stávkují.

Kambodžští dělníci oděvního průmyslu napadeni během demonstrace za vyšší mzdy

Kambodža je jednou ze zemí, kam jsou přesouvány oděvní továrny kvůli nízkým mzdám a liknavému vymáhání zdravotních a bezpečnostních předpisů. Dělníci už mnoho let požadují lepší platy a podmínky, ale děsivé nehody jsou stále příliš běžné. V posledním protest požadovalo vyšší mzdy kolem tří tisíc dělníků továrny, jež vyrábí pro Nike. Na demonstranty zaútočila policie a 23 jich zranila.

Izraelskí vojáci zabili iba 19-ročného Palestínčana

Izraelskí vojáci chladnokrvne zastrelili v Predjordánsku ďalšieho palestínskeho chlapca. Incident sa odohral pri obci Durá pri meste Hebron. Na izraelskú hliadku začali miestni chlapci hádzať kameň. Vojaci spustili paľbu a zastrelili mladého iba 19-ročného Palestínčana Muataza Šarawnu. Vojaci židovského štátu od začiatku roku 2013 do dnešného dňa na tomto území usmrtili už 10 Palestínčanov.

Srbi žijúci v Kosove si vytvorili zastupiteľský orgán

Srbom žijúcim na severe Kosova sa nepáči dohoda medzi Srbskom a Kosovom. Na protest proti srbskému uznaniu kosovskej vlády založili regionálne zhromaždenie, ktoré bude obhajovať práva Srbov v Kosove. Ich líder Slavko Stevanovič vyhlásil, že Kosovo je stále súčasťou Srbska. Odmietajú sa zúčastniť aj na kosovských komunálnych voľbách, lebo majú vlastné zhromaždenie a ich hlavným mestom je stále Belehrad. Odmietajú sa stať súčasťou iného štátu. Srbská vláda však odmieta vytvorené srbské zhromaždenie v Kosove a neposkytne mu podporu.

Po celom svete prebehli akcie proti zdieracím praktikám spoločnosti McDonald's

SZM nedávno dostal mail podrobne popisujúci zneužívanie študentov americkým McDonaldom v praxi. Firma si vyberá študentov pochádzajúcich z Južnej Ameriky a Ázie, na kultúrny výmenný program známy ako J1 Visa. Program má umožňovať študentom za poplatok cca 3 000 dolárov cestovať po Severnej Amerike (hlavne teda Spojených štátoch), poznať kultúru i jazyk a popritom si zarobiť dostatok peňazí na cestu, i dostatok na „vrátenie“ poplatku za vybavenie – obdoba nášho Work&Travel.

Títo študenti sú však pridelení do siete Mc'Donald's v strednej Pensylvánii kde sa im dostane skutočnej možnosti spoznať vykorisťovanie amerických pracujúcich na vlastnej koži. Priemerný takýto zážitok obsahuje:

- Ubytovanie v nedokončených priestoroch (zvyčajne suterén) u manažérov a majiteľov Mc'Donaldov kde pracujú. Ubytovatelia sú ôsmi študenti v jednom suteréne
- „Ubytovací poplatok“ 2 000 dolárov mesačne, strhávaný rovno z platu
- Väčšina študentov má povolené pracovať iba toľko, aby si „zaplatili“ ubytovanie, zatiaľ čo ostatní sú nútení robiť pravidelne nadčasy
- Pracuje sa za menej ako je legálna minimálna mzda (za tým našinec nemusí ani do USA cestovať)
- Napriek tomu, že väčšina študentov pracuje len pár hodín denne, vyžaduje sa aby boli k dispozícii na telefóne 24 hodín den-

ne 7 dní v týždni, a schopní nastúpiť do práce 15 minút po vyzvaní

- Akékoľvek otázky, či spochybnenie správnosti je opätované vyhrážkami, zrážkami zo mzdy a hrozbou deportácie

Každoročne sa tohto pobytu, či skôr pracovného tábora, zúčastňuje okolo 100 000 študentov, väčšina z nich čelí podmienkam ktoré sme uviedli vyššie, alebo horším. Čo robí tohtoročných študentov inými? Odvaha! Študenti sa napriek hrozbám a vyhrážkam rozhodli zorganizovať a vstúpiť do vojny s jedným z najväčších svetových koncernov. Spojili sa s ďalšími organizáciami ktoré spájajú pracovníkov fast-foodov vo všetkých väčších mestách Spojených štátov. Desiateho Apríla sa spoločne zhodli na nasledovných požiadavkách:

- McDonald's vyplatí všetkým študentom čo im dlží, vrátane poplatku za vybavenie „pobytu“, nezaplatených nadčasov a „mierne prehnanych“ poplatkov za ubytovanie

- McDonald's ponúkne prácu na plný úväzok pracujúcim v Spojených štátoch namiesto zneužívania študentov a brigádnikov

- McDonald's prizná všetkých pracujúcich pochádzajúcich zo zahraničia, a podpíše s nimi dohodu, ktorá im bude garantovať základné pracovné štandardy vrátane ochrany pre prípad organizovania sa v odboroch

- Vláda Spojených štátov zabezpečí dozor a ochranu budúcich účastníkov programu

Študenti sa rozhodli viesť svoj boj vo veľkom a začali podporovať i organizovať štrajky proti vykorisťovaniu a proti kapitalizmu po celých Spojených štátoch, no predovšetkým v Chicagu, sídle McDonaldu. Podarilo sa dosiahnuť úspechy. Niektorí lokálni majitelia McDonaldov prišli o svoje licencie a vláda zahájila vyšetrovanie celej udalosti. Napriek tomu McDonald's odmietol jednat o požiadavkách. Nanešťastie, víza väčšiny študentov vypršali začiatkom mája čím zodpovední považujú vec za uzavrenú.

Účastníci programu ako aj odborári, ktorí ich podporujú sa však odmietli vzdať, a vyhlásili spoločný štrajk vo všetkých McDonaldoch, kde to je možné. Aj touto cestou vyzývajú ľudí na celom svete, vrátane tých na Slovensku, aby sa ku štrajkom pridali.

Viac sa dočítate na:

Brazília: Masová vzburá mládeže, krach triednej spolupráce a útoky extrémnej pravice 1/2

To, čo sa začalo ako malá demonstrácia proti zvýšeniu cestovného o 20 centov (*brazílska mena sa volá „real“, jej stotinová dielčia jednotka je „cent“ – 1 euro v týchto dňoch predstavuje 2,842 realov, z čoho vyplýva, že 20 brazílskych centov sa rovná asi 7 centom európskym, pozn. prekl.*) vo verejnej doprave Sao Paula, sa zmenilo na masové národné hnutie, ktoré zmobilizovalo viac než milión ľudí v 80 mestách potom, čo prinútilo starostu mesta Fernanda Haddada a oblastného guvernéra Alckmina ustúpiť od zvýšenia.

Hnutie má napriek tomu protirečivý charakter. Na masových demonstráciách oslavujúcich svoje prvé víťazstvo 20. júna bolo vidieť aj scény zo Sao Paula, Rio de Janeira a iných dôležitých miest,

kde sa organizované pravicové a extrémne pravicové skupiny uchýlili k násiliu, aby z demonstrácií vyhnali ľavicové strany, odbory, spoločenské hnutia a vôbec všetkých s červenými vlajkami, tričkami a symbolmi.

Bod zlomu nastal v Sao Paule

Bod zlomu, v ktorom sa hnutie stalo celonárodným a nadobudlo masový charakter, bol pravdepodobne 13. jún, keď bola demonstrácia o počte 15 000 ľudí v Sao Paule, štvrtá proti zvýšeniu cestovného, surovo napadnutá vojenskou políciou, ktorá zanechala vyše sto zranených a podobný počet uväznených. Čo do intenzity bola táto represia podobná tým

najtemnejším dňom vojenskej diktatúry. Polícia nechcela demonstrantov len rozohnať, ale priamo ich napadnúť a udeliť im lekciu. Použila gumové projektily, plechovky so slzným plynom, v mnohých prípadoch zasiahla priamo ľudí, ich telá a hlavy. Polícia dokonca organizovala zákerné prepadnutia demonstrantov pohybujúcich sa v uliciach, konkrétne i symbolicky na ulici Avenida Paulista.

Do rany policajnej brutalite prišli i reportéri; tucty ich boli zbité a to napriek tomu, že sa preukázali ako žurnalisti. Ironiou je, že celé toto násilie bolo pripravené najmocnejšími tlačovými centrálnami a televíznymi stanicami, ktoré opisali protestujúcich ako vandalov a označili ich za násilných zločincov. Noviny a obrazy

represii sa rozšírili ako požiar spoločenskými, mediálnymi sieťami a tiež masovými médiami. V priebehu niekoľkých hodín sa zmenila nálada v celej krajine a spontánne demonštrácie proti útlaku a spolupatričnosti s protestmi v Sao Paule sa rozšírili do väčšiny hlavných miest oblasti i mimo ne.

Najmasovejšie demonštrácie v Brazílii za posledné desaťročie

V pondelok 17. júna sa pol milióna ľudí vybralo do ulíc Sao Paula, Rio de Janeiro, hlavného mesta Brasília a tuctov miest naprieč krajinou. Ide o najväčšie masové hnutie v Brazílii za posledné desaťročia. Vietor Arabskej Jari, španielskych Indignados (Rozhorčení), Geração Rasca (Generácia neistoty) v Portugalsku, hnutia Occupy v USA a teraz i tureckého povstania na námestí Taksim definitívne zavial i do Brazílie.

Hnutie zasahuje veľké, ale i menšie mestá vo vnútrozemí, je prevažne spontánne. Len pre ilustráciu, vo Florianopoli-se, hlavnom meste Santa Catariny na juhu Brazílie, revolucionári z Esquerda Marxista (Marxistická ľavica) prevzali iniciatívu a spolu s ostatnými zvolali stretnutie odborov, študentských organizácií, spoločenských hnutí atď., aby naplánovali a zorganizovali demonštráciu 20. júna, ďalšiu veľkú akciu hnutia. Dostavilo sa vyše 100 reprezentantov. Potom nečakane skupina mladých zvolala cez sociálne siete demonštráciu na deň 18. júna a objavilo sa 10 000 ľudí, ktorí paralyzovali mesto.

MLádež, ktorá tvorí prevažnú časť tých, čo sa podieľali na hnutí, bola inšpirovaná podobnými mládežníckymi hnutiami kdekoľvek inde a sociálne siete so svojou interaktivitou a bezprostrednosťou poslúžili veľmi užitočne v začiatkových fázach protestov ako prostriedky šírenia informácií, niekedy obchádzajúc masmédiá za účelom organizovania protestov.

Ekonomický rast: Jedna veľká bublina

Hnutie takého rozsahu sa nedá vysvetliť iba zvýšením cestovného, dokonca ani ako reakcia na surovú represiu. Tie boli len príslušnými poslednými kvapkami. Existujú hlbšie dôvody pre podmienky v Brazílii, ktoré ležia pri koreňoch súčasnej explózie protestov. Krajina má za sebou trvalý a významný rast počas prevažnej časti posledných desiatich rokov (s krátkym otrasom ako následkom svetovej krízy v 2008). Došlo k zlepšeniu životnej úrovne a významnej redukcii chudobných vrstiev.

Toto je však iba jedna stránka celej

veci. Ekonomický rast bol postavený na rade činiteľov, ktoré sa teraz zracajú vo svoj opak. Vláda Robotníckej strany prosperovala z narastajúcej integrácie brazílskej ekonomiky a rozmachu v Číne, ktorá masívne exportovala tovar a suroviny. Politika vysokého záujmu na priláhaní zahraničných investícií urobila pre zahraničných i domácich investorov veľmi príťažlivou možnosť špekulácií s brazílskym dlhom. Táto skutočnosť bola kombinovaná s rozšírenou privatizáciou štátneho majetku a nárastom bubliny špekulácií s nehnuteľnosťami.

Spotrebiteľský rozmach bol poháňaný masívnym uvoľnením úverov. Spotrebiteľský dlh ako percento disponibilného príjmu sa viac ako zdvojnásobil z približne 18% v roku 2005 na takmer 44% na konci roku 2012. Je jasné, že takáto situácia je neudržateľná, najmä ak záujmy dosahujú vysokú úroveň. Len čo je rast na svojom konci, bude obrovské množstvo spotrebiteľského dlhu visieť ako závažie na krku brazílskej ekonomiky.

Brazília: Krajina s obrovskými sociálnymi nožnicami

Oficiálne čísla o ekonomickom raste ukrývajú masívnu priepasť medzi bohatými a chudobnými, čo robí z Brazílie krajinu s jednou z najväčších spoločenských nerovností, kde najbohatšie 1% (2 milióny) vlastní 13% národného bohatstva, približne rovnako ako najchudobnejších 50% (800 miliónov). Národné štatistiky tiež skrývajú obrovské regionálne a rasové nepomery.

Napríklad sčítanie ľudu v 2010 odhalilo zatiaľ čo priemerný mesačný príjem na hlavu bol paušálne 668 realov (235 eur), 25% populácie žije z priemerného príjmu menej ako 188 realov (66 eur) a 50% z menej ako 375 realov (131 eur). Samozrejme, vypočítané priemery sú zavádzajúce. Priemerný ročný príjem 10% najbohatších bol 5 345,22 realov (1881 eur) a príjem 1% najbohatších bol arogantných 16 560,92 realov (5827, 21 eur) (najvyšší priemerný príjem je teda vyše 88-krát vyšší než ten najnižší, pozn. prekl.).

Progresívna brazílska ľavica?

Vláda Robotníckej strany (*Partido dos Trabalhadores – PT*) bola zvolená za podpory robotníkov a organizovaného odborového hnutia, s ktorým je historicky previazaná. Keď Lula (*Luiz Inácio Lula da Silva*) vyhral v roku 2002 prezidentské voľby, malo to pre milióny robotníkov symbolický význam; pôvodný odborár kovorobotníkov, jeden z nich prezidentom krajiny!

Ale obaja, Lula i jeho nástupkyňa Dilma Rousseffová, vládli v koalícii s množstvom strán, hlavne s konzervatívnou PMDB (*Partido do Movimento Democrático Brasileiro – Strana brazílskeho demokratického hnutia*). Zatiaľ čo garantovali isté sociálne výhody, zavádzali politiku privatizácie a zaútočili na dôchodkový systém robotníkov verejného sektora. Vo všeobecnosti bola Brazília prezentovaná ako vľúdna, „rozumná“, ľavicová alternatíva voči šialenej, radikálnej, „konfliktnéj“ politike Cháveza a bolivarskej revolúcii vo Venezuele.

Nastali okamihy, pri ktorých úseky odborového hnutia prišli do sporu s koalíciou vládou PT. Ale skutočnosť, že 90% zmlúv z kolektívnych vyjednávaní bolo podpísaných za zvyšovania miezd, ktoré možno označiť za viac ako inflačné, svedčí o tom, že robotníci stále podporovali Lulu (a Rousseffovú) a hoci odporovali tejto politike, považovali vládu PT za „svoju vlastnú“.

To sa však začalo meniť so spomaľovaním ekonomiky. Dňa 6. marca tohto roku 50 000 robotníkov demonštrovalo v hlavnom meste Brasília na pochode zvolanom zväzom odborov CUT (*Central Única dos Trabalhadores – Ústredie zjednotených robotníkov*) a inými, ktoré požadovali viac sociálnych výdavkov, kratší pracovný týždeň bez zníženia výplaty, odmietali neoliberalné útoky na prácu a práva zamestnancov, škrtý v dôchodkoch atď. Už v roku 2012 spolu so spomaľovaním čínskej ekonomiky rástol brazílsky HDP iba o 0,5% a začali sa hromadiť znepokojujúce signály. Pre mnohých ľudí bola prvým viditeľným znamením, že s ekonomikou nie je všetko v poriadku, rastúca inflácia, najmä čo sa týka potravín.

Zatiaľ čo vláda utráca obrovské sumy peňazí na vlastné záujmy a financovanie zahraničného i domáceho dlhu (ktorý predstavuje 47% percent štátneho rozpočtu), školstvo, zdravotníctvo a iné verejné služby sú podrobované rozsiahlym škrtom. Miliardy dolárov sa míňajú na stavbu štadiónov pre Svetový pohár, no od obyčajných, pracujúcich ľudí sa žiada, aby platili viac za už i tak vysoké cestovné v autobusoch a metre.

Aby toho nebolo málo, FIFA stanovila sériu tvrdých podmienok ohľadom organizácie Svetového pohára, ktoré vláda PT ochotne akceptovala, vrátane tých, ktoré sa týkajú štandardov, podľa ktorých budú všetky zariadenia vystavané. Požiadavky FIFA zahŕňajú množstvo veľmi vážnych a nehanebných zákazov práv na štrajky, demonštrácie atď.

Koniec 1. časti
Preložil Michal Imrich

Tajomná kríza a čo nám kapitalisti o nej nechcú prezradiť

Je zábavné sledovať, ako sú obhajcovia kapitalizmu a samozrejme dogmy o voľnom trhu úplne vážne presvedčení, že súčasnú krízu spôsobili toxické úvery, realitná bublina. Nechcú si priznať, že kríza je prirodzený dôsledok kapitalizmu, ževšť tu bude. Môže iba nastať krátke obdobie oživenia, alebo ohriatia ekonomiky, no potom bude znovu nasledovať ďalšia kríza. Bude to trvať dovtedy, kým sa všetok majetok nenahromadí v rukách celosvetovej oligarchie, lebo koncentrácia majetku je jeden z dôsledkov krízy.

Pozrime sa v krátkosti, čo nám o príčinách vzniku kríz hovorí Marx. Aj keď odborníci a kapitalisti sú samozrejme presvedčení, že nič z toho neplatí. Marx dal tomu názov Hospodárske krízy z nadvýroby. Len pre zaujímavosť, vyučovalo sa to v treťom ročníku každej vysokej školy v predmete politická ekonómia a celá vládnuca politická a ekonomicko-analytická zberba to veľmi dobre vie.

Hospodárske krízy z nadvýroby

Kedy to začalo? Prvá kríza vypukla v roku 1825 v Anglicku, druhá v roku 1836 bola okrem Anglicka aj v USA a tretia v roku 1857 sa stala celosvetovou. Čas od jednej krízy k druhej sa delí na štyri fázy: kríza, depresia, oživenie a konjunktúra.

Konjunktúra sa prejavuje prevahou kúpyschopného dopytu nad ponukou, následným vzostupom cien a rastom zisku kapitalistu. Kapitalista rozširuje výrobu, investuje a zvyšuje zamestnanosť. Budujú sa nové výrobné prostriedky. Zvýšená zamestnanosť tiež zväčšuje dopyt po tovare. V celej kapitalistickej ekonomike sa šíri prevaha kúpyschopného dopytu nad ponukou. To vyvoláva rast cien, výroby a zamestnanosti. Všetko to sa ešte posilňuje úverom. Obchodní kapitalisti nakupujú tovar na sklad v očakávaní rastu cien. To ešte viac stimuluje výrobu, aj keď už neoprávnene.

Celý tento proces sa však vyznačuje chaosom. Všetko je vyvolané len hontou za ziskom a zvyšovaním kapitálu. Všetko sa zastavuje v okamihu, keď zisk a kapitál už nemôžu ďalej rásť a to je vtedy keď výrobných prostriedkov je tak veľa, až vytvoria nadvýrobu. Teda nastane prevaha ponuky nad kúpyschopným dopytom. Zastavujú sa investície a nastane prepúšťanie. To ešte viac znižuje dopyt po tovaroch a následne výrobných prostriedkoch a reťazovo sa to šíri celou kapitalistickou ekonomikou. Nastáva pokles cien,

ziskov a obmedzovanie výroby. Začína kríza.

Kríza sa vyznačuje hromadením tovaru v skladoch, poklesom odbytu tovaru, poklesom cien a dôsledkom toho je aj pokles ziskov. Kapitalisti sú nútení najprv obmedzovať a neskôr aj zastavovať výrobu, lebo sa stáva stratovou. Kapitalisti prepúšťajú zamestnancov a tým čo ostanú, znižujú mzdy. To ešte viac vedie k zníženiu kúpyschopného dopytu a zväčšuje to krízu.

Keď pôžičky splácajú pôžičky...

Kapitalisti v snahe vyrovnať dopyt s ponukou ničia tovar. To všetko spôsobuje, že kapitalista nezískava kapitál, ktorý do výroby vložil a preto nemôže splácať úvery, ale naopak snaží sa vyberať vklady a žiadať ďalšie úvery. Banky sú nútené zastavovať, alebo obmedzovať vyplácanie vkladov a poskytovanie úverov, lebo sa im nevracajú úvery, ktoré už kapitalistom požičali. Bankám začínajú hroziť bankroty. To všetko vedie k prudkému dopytu po pôžičkách a zároveň poklesu ponuky pôžičiek skoro na nulu. Preto úroková miera prudko stúpa. Kapitalisti si neberú úvery na to, aby podnikali, ale na to, aby mohli splácať svoje dlhy a vyhli sa bankrotu. Kapitalisti sú ochotní zaplatiť aj vysoké úroky, ktoré sú vyššie ako ich zisk. Čiže kríza zachvacuje aj celý systém úveru. Mnohé malé a stredné podniky bankrotujú, masovo sú exekúvaní drobní živnostníci, podnikatelia, maloobchodníci a drobní a malí roľníci.

Bremeno krízy najviac dopadá na pracujúcich

Neúnosná situácia počas krízy umožňuje kapitalistom, aby výrazne zosilnili vykorisťovanie a donútili zamestnancov pracovať za oveľa horších podmienok ako predtým. Na vrchole krízy, keď podniky, ktoré neboli schopné konkurencie už skrachovali, dopyt je na nízkej úrovni, rozširovanie výroby vôbec nepripadá do úvahy, začína klesať aj dopyt po pôžičkovom kapitále, preto začína klesať aj úroková miera a to na veľmi nízku úroveň.

Všetko, ako likvidácia a obmedzovanie výrobných kapacít, ničenie tovaru, nezamestnanosť, znamenajú násilné a živelné prispôbenie výroby a ponuky kúpyschopnému dopytu. Kríza kapitalistickým spôsobom obnovuje narušenú rovnováhu medzi ponukou a kúpyschopným dopytom za cenu hrozných sociálnych dôsledkov, obrovských strát spoločenskej práce a surovín. A ešte viac prehľbujú protirečenia kapitalizmu.

Keď sa ponuka vyrovná s dopytom nastáva depresia. Objem výroby už neklesá, ale drží sa na nízkej úrovni tak isto ako ceny. Výroba sa nerozširuje a dopyt po pôžičkách je stále veľmi nízky a to spôsobuje ďalšie znižovanie úrokov. Po určitom čase začne dochádzať k postupnému oživovaniu výroby a začína konjunktúra.

Depresia prechádza do fázy konjunktúry preto, lebo kapitalisti počas depresie kvôli nízkym cenám nemôžu dosahovať zisk a v snahe zvýšiť mieru zisku sa usilujú znížiť výrobné náklady. A to sa dá dosiahnuť ďalším znižovaním miezd a intenzifikáciou práce, ale po tom siahli kapitalisti hneď na začiatku krízy, preto sú tieto možnosti už vyčerpané, už nestačia. Kapitalisti sú nútení znižovať náklady modernizáciou výroby, ale to si môžu dovoliť len veľké a silné kapitalistické spoločnosti, ktorým aj po kríze ostali nejaké kapitálové rezervy, alebo majú možnosť získať uver. Obnovujú výrobu na vyššej technickej úrovni.

Nastáva zvýšenie dopytu po moderných výrobných prostriedkoch. Priemyselní kapitalisti dostávajú nové objednávky. To znamená zvyšovanie zamestnanosti a miezd. To zase zvyšuje kúpyschopný dopyt po tovaroch. To všetko spôsobuje, že kapitalisti rozširujú výrobu, prijímajú zamestnancov. To sa reťazovo šíri a kapitalistická ekonomika sa oživuje.

Začína vznikať prevaha

kúpyschopného dopytu nad ponukou a rast cien. Nastáva konjunktúra a celý cyklus sa opakuje. Preto sú krízy v kapitalizme dočasné, ale nevyhnutne periodické.

Príčinou vzniku kríz sú samotné kapitalistické výrobné vzťahy a nimi vyvolané protirečenia. 1. Protirečenie medzi spoločenským charakterom výroby (vyrábajú všetci) a súkromno-kapitalistickým prisvojovaním si vytvorenej hodnoty (prisvojuje si ju kapitalista, preto na rozdiel od socializmu, v kapitalizme nie je peňazi na chod štátu).

Protirečenie medzi výrobou a spotrebou

Kapitalista sa usiluje o čo najväčší zisk. Preto rozdeľuje vytvorenú hodnotu hlavne vo svoj prospech. To je možné len brzdením a obmedzovaním rastu miezd, ale zároveň kapitalista môže dosahovať svoj zisk jedine vtedy, keď sa väčšina vyrobeného tovaru predá. Čiže zisk môže získať len kúpyschopným dopytom najširších vrstiev pracujúcich. Znižovanie miezd spôsobuje znižovanie kúpyschopného dopytu a to znižuje kapitalistov zisk, zároveň aj rast výroby a to spôsobuje nezamestnanosť.

Protirečenie

Protiklad medzi dokonalou organizáciou výroby v jednotlivých továrňach a chaosom, anarchiou výroby v celej spoločnosti, kvôli súkromnému vlastníctvu výrobných prostriedkov.

Dôsledky krízy

Kríza urýchľuje koncentráciu a centralizáciu kapitálu, lebo spôsobuje bankroty malých a stredných kapitalistov a urýchľuje rozvoj veľkých kapitalistov. Preto jedine kapitalizmus umožňuje vznik veľkých nadnárodných spoločností, ktoré tak kritizujete. Z toho logicky vyplýva, že

počet drobných a stredných živnostníkov bude ustavične klesať a nikdy už nedosiahne úroveň z prvých rokov po zániku socializmu. Živnostníci, ak budú chcieť prežiť, postupne sa stanú zamestnancami veľkých firiem s minimálnou mzdou a právami.

Ďalším dôsledkom krízy, je snaha kapitalistov zachrániť banky, lebo tým vlastne zachraňujú kapitalizmus, preto všetky parlamenty do jedného odsúhlasia čokoľvek, aby zachránili banky. Od tlačenia peňazí, až po všetky pôžičky, záchranné balíky, dlhové brzdy a podobne "osvedčené recepty", ktoré tak obhajujú a o ktorých korupčná politická zberba v parlamentoch tak vášnivo diskutuje.

Dôsledky krízy pre pracujúcich sú v súčasnosti už viditeľné, trvalý rast nezamestnanosti, znižovanie sociálneho zabezpečenia, zdravotnej starostlivosti, miznutie dôchodku, jednoducho povedané postupne sa šíriaca chudoba, ktorá zachváti stále viac a viac ľudí.

Záver

Krízy nikdy neskončia. Následky krízy sa prejavajú aj v ďalších obdivovaných krajinách, ako Nemecko, Anglicko aj v rozprávkovom Švajčiarsku, či Islande a to z jednoduchého dôvodu, lebo tam vládne stále kapitalizmus. Postavenie drvivej väčšiny ľudí sa bude stále viac a viac zhoršovať. Veľkokapitalisti budú stále viac bohatnúť a drobní živnostníci a podnikatelia sa budú presúvať do chudoby. Všetko je to spôsobené kapitalistickou ekonomikou a jej zákonitostami. Aby sme to ukončili, najdôležitejšie je odstrániť súkromné vlastníctvo výrobných prostriedkov a nahradiť ho spoločným vlastníctvom výrobných prostriedkov v plnom rozsahu a takáto spoločnosť sa volá socializmus. Čiže nahradiť kapitalizmus socializmom.

Nejde tu o žiadne -izmy ako si niektorí

namýšľajú, ale o vnútorné ekonomické vzťahy. Tá koncepcia -izmus je daná nejakým gramatickým tvarom slova. Ani rozprávka o tom, že všetko je to v ľuďoch neobstojí, lebo podľa tejto táraniny aj otrokárstvo mohlo byť dobré, keby bol pán slušný a láskavý, otrok by bol pracovitý a úslušný. Čiže všetko je to v ekonomike a nie v ľuďoch.

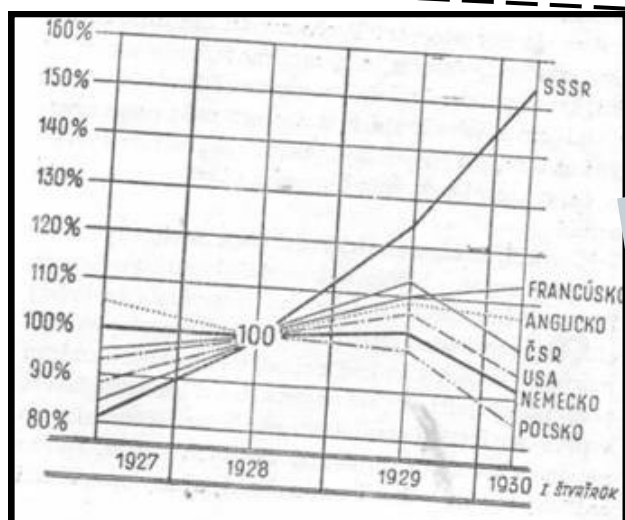
Bolo by už dobré, keby sa ľudia prestali zaoberať pseudozločinami socializmu, počítaním koľko ľudí zabili boľševici pred 100 rokmi, bez úplnej snahy pochopenia súvislosti. Musia sa konečne zbaviť naivnej predstavy, že kapitalizmus je sloboda a demokracia, socializmus je nesloboda a diktatúra.

Každá spoločnosť používala násilie na ochranu proti vnútornému a vonkajšiemu nepriateľovi, aby sa udržala. Čiže aj kapitalizmus po celú svoju históriu až po súčasnosť používa násilie, aby sa udržal, len všetci sa tvária, že to nevidia. Presne tak isto aj socializmus používa násilie, aby sa udržal, hlavne preto, že kapitalizmus sa po celý čas správal agresívne a škodil ako mohol, aby ho odstránil.

Kto neverí, nech sa dobre zamyslí nad tým, čo urobili kapitalisti v Líbyi a o čo sa snažia v Sýrii, aj keď je kapitalistická. Nezastavia sa pred ničím. A tu si treba znovu uvedomiť, že násilie socializmu bolo vynútené kapitalizmom, bez ohrozenia kapitalizmu by nebolo potrebné a socializmus by bol iný.

V kapitalizme napriek tomu, že je v podstate sám na celom svete, je na jeho udržanie stále potrebné násilie, lebo protirečenia o ktorých sme si povedali vyššie budú trvalo vyvolávať rastúci tlak na odstránenie kapitalizmu zo strany stále zväčšujúcej sa chudoby. Nehľadáte v kapitalizme žiadnu slobodu a demokraciu. Tú vám môže dať jedine socializmus, po odstránení kapitalizmu.

Kpt.Kloss

Obr.1. Diagram nemeckého „Ústavu pre bádanie o konjunktúre“, ukazujúci vývin baníctva a hlavných odvetví ťažkého priemyslu v niekoľkých krajinách od roku 1927 do konca marca 1930. Treba si uvedomiť, že kým v kapitalistickom svete bola miliónová nezamestnanosť v socialistickom Sovietskom zväze bola plná zamestnanosť a dokonca nedostatok pracovných síl.

Limity švédskeho sociálneho systému

Krok odborov, ktorý šokoval Švédsko

Príbeh švédskeho experimentu s ekonomickou demokraciou bol politicky a spoločensky veľmi turbulentný. Projekt dostal názov lontagarfonder (t.j. robotnícke fondy). Hoci iniciátorom pracovnej skupiny bolo vedenie odborov, volanie po ekonomickej demokracii vyšlo zdola. Na samom počiatku tohto príbehu stál prekvapivý štrajk v štátnom podniku v severošvédskom mestečku Kiruna z decembra 1969. Vedenia švédskych odborov aj sociálnej demokracie bolo týmto štrajkom šokované, pretože základnou požiadavkou zamestnancov nebolo zvýšenie miezd, ale otázka ich postavenia v pracovnom procese.

Odbory reagovali utvorením Meidnerovej komisie, no politicky sa danou otázkou spočiatku zaoberali iba okrajovo. Až v polovici 70. rokov, keď sa na čelo odborov dostal Ake Nilsson, začali odbory požiadavku ekonomickej demokracie aktívne presadzovať. Narazili však iba na vlažnú reakciu sociálnej demokracie a obrovskú vlnu odporu zo strany podnikateľov a pravice.

Sociálna demokracia, ako prostitútka oligarchie

Hoci švédsky sociálny štát stál na sociálnom partnerstve a historickom kompromise medzi odbormi a zamestnávateľmi z roku 1938, iniciatíva ekonomickej demokracie narazila na tvrdý odpor veľkých podnikateľov. Tradičný švédsky sociálny dialóg bol ohrozený. Švédski zamestnávateľia, na čele s patriarchom švédskeho priemyslu Marcusom Wallenbergom, ostro zaútočili na odbory a obrátili sa od politiky kompromisu k politike konfliktu. Niektorí pichol do osieho hniezda. Meidnerov plán narazil na hranice kompromisu medzi sférou kapitálu a práce. Akoby skutočne platilo, že tam, kde ide o vlastníctvo, končí sa akákoľvek zábava. Podnikateľské subjekty a pravicové strany okamžite vypovedali spoločenský konsenzus, pritvrdili vo svojej rétorike a obrátili sa k neoliberalným Hayekovým konceptom. Na vzniknutú situáciu reagovala švédska sociálna demokracia na čele s O. Palmem

alibisticky a vynaložila veľké úsilie na zmiernenie Meidnerovho plánu. Trvalo desaťročie, kým došlo k praktickým politickým krokom, ktoré však už dávno stratili Meidnerovu razanciu a radikálnosť.

Čo nám z toho vyplýva?

Pokrytectvo sociálnej demokracie, ktorá sa dnes odhodláva bojovať za akýsi sociálny zmier v spoločnosti. Ich kroky na ochranu pracujúcich sa končia tam, kde reálne dochádza k ohrozeniu súkromného vlastníctva výrobných prostriedkov. Za túto bariéru sa sociálny demokrat nepúšťa. Vidíme tiež reálny stret dvoch tried. Triedy vykorisťovaných a vykorisťovateľov. Jasný dôkaz triedneho boja v spoločnosti. Akonáhle začnú pracujúci ohrozovať vládu kapitalistov, tí sa tvrdo zomknú a spoločne začnú ničiť odpor pracujúcich. Za žiadnych okolností nemôže dopustiť, aby demokracia vpochodovala do ich vlastných fabrik, korporácií, spoločností, firiem..., lebo to by začal de facto zánik ich triedy.

Sociálna demokracia ani nemôže v tomto zápase obhajovať pracujúcich, lebo väčšina ich členstva sú vlastníci výrobných prostriedkov, čiže by sa postavili proti svojim triednym záujmom. Z toho teda plynie obrovské nebezpečenstvo pre pracujúcich združených v odboroch, lebo ich bossovia stoja na pozíciách sociálnej demokracie, tým sa z odborov stáva piata kolóna Smeru-SD.

Pri nastolení revolučnej situácie plynúcej zo sociálnej revolúty a tvrdého stretu pracujúcich s ich vykorisťovateľmi, začnú taktó prepletení vodcovia odborov so sociálnou demokraciou tmiť oprávnené požiadavky pracujúcich. Sociálna demokracia sa zaviazala udržať kapitalizmus, zmena súkromného vlastníctva výrobných prostriedkov na kolektívne vlastníctvo pracujúcich by znamenalo prvú fázu smerom k jeho zániku a vykročenie k budovaniu socializmu a to je proti samotnej podstate sociálnej demokracie a odborárskych bossov.

Miroslav POMAJDÍK

Sociálny štát vo Švédsku je často skloňovaným vzorom pre sociálne citiacu skupinu obyvateľstva. Švédsky sociálny model sa stal vzorom pre sociálnu demokraciu celého sveta. Tento model je taktiež vzorom pre našu sociálnu demokraciu SMER-SD. Objatie odborov so sociálnou demokraciou je pre pracujúcich veľakrát smrtiace. Toto manželstvo je zárukou straty revolučnosti a naozajstného vykúpenia pracujúcich.

Sociálny štát a sociálna demokracia potrebujú kapitalizmus a z neho prameniace súkromné vlastníctvo výrobných prostriedkov. Zradu sociálnej demokracie sme odhaľovali vo viacerých predošlých článkoch, no tento krát chceme ukázať zradu na pracujúcich zo strany sociálnej demokracie v ich najväčšej historickej bašte a ukázať tak pravú podstatu sociálneho štátu, ktorý dosiahol vo Švédsku vrchol, za ktorý je už neradne prechádzať. Švédske inšpirácie

Sociálnu demokraciu z jej vlastnej ľži usvedčuje práve sociálny demokrat Ľuboš Blaha. Citujem z jeho knihy Späť k Marxovi?: „Švédska sociálna demokracia v spolupráci s odbormi predstavila v roku 1975 praktický návrh, ako dosiahnuť model ekonomickej demokracie. Autorom tejto koncepcie bol nemecký rodák, hlavný intelektuál švédskeho odborového hnutia R. Meidner. Podľa neho sa mali utvoriť špeciálne fondy zamestnancov, ktoré by kontrolovali odbory a ktoré by neboli zdanované. Zdroje do fondov by sa získavali prostredníctvom dodatočných odvodov pre zamestnávateľov a vyšším zdanením zisku firiem. Zamestnanecké fondy by časom umožnili nákup akcií súkromných podnikov, v ktorých zamestnanci pracovali. Tým by sa dosiahol vplyv zamestnancov na riadenie spoločností, ako aj na investičnú politiku firiem. Ako potvrdil Meidner: „Chceme zbaviť kapitalistov tej moci, ktorú majú vďaka vlastníctvu.”

Časopis **Hraničář** je možné žadať i na redakčnú poštu Vzduor:

redakcia@vzdor.org

Čo sme sa dozvedeli na Colnici

reakcia na reláciu Colnica vysielanú na STV2 a ČT2

Predovšetkým to, že mnohí dnešní intelektuáli stále považujú za slobodu len možnosť diskutovať či sťažovať sa, aj keď popritom nemáme nič o čom by sme rozhodovali. Vraj bolo na nás naložené toľko slobody, že to nedokážeme uniesť. Aké smiešne v porovnaní s realitou. Ak by v dokumente "Pridaj sa k nám ak si Rebel" napríklad s príhovorom člena SZM Pirošika v Bratislave nevybrali len neškodné heslo "Kapitalizmus - vojna, bieda, hnus! Nech žije socializmus!", tak by v dvoch štátnych televíziách zazneli odpovede, ktoré hľadajú.

Žijú vobec títo intelektuáli medzi ľuďmi? Pretože ak áno, tak by si nekládli podobné otázky. Oni totiž vytrhujú možnosť diskutovať od života človeka, ktorý je spútaný kapitalistickými zákonmi a

musí sa im podriaďovať. Otázne skor je, prečo sa v relácii s témou "Nie je komunizmus alibi pre najväčšie nedostatky súčasnosti?" dokument venoval viac fašistom a neoludákovi ako komunistom, medzi ktorých sa niektorí snažili dať rovnítko. Čím to dokazovali? Každý má svoje vlajčky, svoje príhovory a dokonca aj svoje pesničky - tak ako aj iné politické smery či hnutia. Ale opäť obišli podstatný rozdiel medzi nimi - a síce, že fašisti a neoludáci chcú rozošvať obeť kapitalistického režimu proti sebe a nechcú ho odstrániť, komunisti sú za prekonanie jeho rozporov. Sú za to, aby sme nepracovali pre hŕstku vykorisťovateľov, ale pre seba, aby sa vyrábalo pre potreby ľudí a nie pre obracanie peňazí a kšeftovanie.

To na demonštrácii za otvorenie múzea zločinov kapitalizmu zaznelo. Čo zaznelo od ľudákov? Slovensko Slovákom a tvrdenie, že pracujeme pre židovských

bankárov. Teda nie rozdeľovanie na triedy, ale rozdeľovanie na národy. Je to podobné, ako keď Vandas z DSSS varuje pred prisťahovalcami. Ľudáci teda obchádzajú podstatu problému a tvrdia, že problém je len v iných národnostiach, ktoré škodia svetu. Faktom však je, že aj keby zo sveta zmizli všetci Židia, vykorisťovanie a chudoba by tu naďalej zostali. Jeden bankár nahradí druhého. Dúfam, že členovia Slovenskej pospolitosti vítajú, že finančné skupiny J&T a Penta pomaly vlastnia už celú našu krajinu. Pokiaľ viem, tak Jakabovič, Tkáč aj Haščák sú Slováci. Tak teda Slovensko Slovákom!

Ondrej LIPTOVSKÝ

Archív relácie nájdete na stránkach RTVS.sk

Videa z demonštrácie za otvorenie múzea zločinov kapitalizmu nájdete na YouTube.com—kanál KOMINFORM CS

Gazdovský dom Očová

**Ideálny oddych pre rodiny s deťmi,
turistické partie a pracovné kolektívy**

Ponúkame apartmány s kompletným vybavením v krásnom vidieckom prostredí Podpol'ania. Na oddych upravenú veľkú záhradu s detským ihriskom a možnosťou športového vyžitia, opekania, grilovania, varenia gulášu. Parkovanie priamo v areáli a

internetové pripojenie samozrejmosťou. V okolí sú vynikajúce podmienky pre cykloturistov a tiež množstvo turistických atrakcií, kultúrnych pamiatok, kúpalísk. Na požiadanie pre Vás zabezpečíme - návštevu salaša, ovčie syr a živú ľudovú hudbu.

kontakt: 0948 525 045, e-mail: gadom@centrum.sk
www.mojeubytovanie.sk/podpolanie

Často opakované lži

V tejto rubrike odpovedáme na niekoľko otázok a argumentov, ktoré sa pomerne často objavujú v diskusiách a médiách

Prečo musia komunisti vacsinou ľudí nasilím držať, aby ostali v krajine a pod hrozbou väzenia ich nutiť dodržiavať komunistické regule?

Aké sú to tie komunistické regule? Chodiť do práce? Neparazitovať na práci druhých? Nikto násilím nenúti druhých byť komunistami v zmysle marxisticko-leninského presvedčenia. To sa ani nedá. Tento systém nemá svoje pravidlá, ktorými sa riadi? Na druhej strane pokiaľ ide o výuku či médiá nie je nič divné, ak sa nesú v socialistickej duchu, tak ako sa dnešná propaganda nesie v duchu kapitalistickom. V duchu rešpektovania toho, že sa jeden škriabe druhému po chrbte, v duchu bezbrehého individualizmu, v duchu totálneho zamlčivania podstaty dnešného sociálneho úpadku a prízemnej antikultúry, v povýšeneckom pohľade na prácu, že “kto je hlúpy nech robí” – a kto je múdry, nech kšeftuje s tým, čo ten druhý vyrobí. Čo však keď budeme všetci “múdri”? Kto bude potom pracovať na naše puky?

Ale áno, diali sa aj nepravosti, z ktorých sa musíme poučiť a na ktoré poukazoval už J. V. Stalin. A síce, že strana sa od ľudí postupne dištancovala a niekto napríklad nedostal lepšiu prácu len preto, že nebol v strane. O tom však mám napísaný celý článok, takže to tu nebudem rozoberať.

Pokiaľ ide o hranice, dnes máme v mnohých krajinách, ktoré nemajú bezvízový styk (nie to ešte v krajinách s nepriateľskou ideológiou) pohraničníkov. V USA si dokonca môžete zastrieť na zúfalých Mexičanov ako dobrovoľníkov. Hranice sa totiž prekračujú legálnou cestou, nie ilegálnou a to platí všade. Pohraničníci mali tiež svoje pravidlá a nemohli hneď strieľať. Na jednej strane, niekto sa len chcel pozrieť ísť napr. na preteky do Viedne a bolo mu to zakázané, na strane druhej, nesúhlasím s tým, aby niekto tu zadarmo vyštudoval, bolo tu o neho postarané a potom ušiel svoje vedomosti predať za ťažké peniaze do zahraničia, kde si mladí musia brať na školu pôžičku a kde ľudia umierajú na bežne liečiteľné choroby. Aj dnes, pokiaľ firma investuje peniaze do vzdelávania zamestnancov, majú v zmluve, že toto vzdelanie nesmú používať v konkurencii proti firme pod hrozbou vysokej pokuty. Na záver dodávam, že hranice boli uzavreté až v polovici roku 1950, kedy sa množili prechody agentov-chodcov. Mám to z antikomunistickej knihy o Československých uprchlíkoch, ktorú napísal jeden zo zakladateľov Amerického fondu pre československých utečencov V. Jeřábek.

Prečo je pre komunistický režim (a aj ďalšie diktátorské režimy) nevyhnutná cenzúra?

Cenzúra čoho? Propagácie kapitalizmu? Tá nebola potrebná, pretože ľudia kapitalizmus nechceli. Aj preto vždy kontrarevolúcia vyšla z heslami “za demokratický socializmus”, “socializmus s ľudskou tvárou” “socializmus áno, diktatúra strany nie”. Ľudia im uveria a príde tvrdý kapitalizmus a propaganda ich potom ešte presvedčí, že toto vlastne chceli. Propaganda je veľmi dôležitá vec v každom režime. Pokiaľ porovnávame socializmus a kapitalizmus, tak ide o triedny náhľad na veci, teda z hľadiska ktorej triedy sa na vec pozeráme. Osobne som presvedčený, že ak by

KAPITALIZMUS

Vodič, živiteľ rodiny

SOCIALIZMUS

Agent kapitálu, dolárový disident, podvodník

bola dnes iná propaganda, v Česku by nechodilo toľko ľudí s odznáčikmi “Volím Karla”. Propaganda, to, o čom sa hovorí, ako sa o tom hovorí a o čom sa nehovorí, čo sa zdôrazňuje a čo zamlčuje má veľký vplyv, ale rozhodne nie totálny. Koľkí reportéri mali počas studenej vojny problémy s vládou USA pre “neamerické” príspevky? Dnešné médiá o socializme hovoria len v zlom, kapitalizmus nazývajú demokraciou,

chudákom hovoria, že si žijú nad pomery, zamlčujú do očí bijúce príčiny súčasnej katastrofálnej situácie ekonomík. Vždy to hodia len na chyby vlády, či národa (čo je pekné pre rast fašizmu), no nikdy nie na systém. Na každého si niečo vymyslia, pričom štáty krachujú bez ohľadu na to aká kapitalistická vláda je pri moci. Médiá zverejnia troch demonštrantov pred bieloruskou ambasádou, no nezverejnia 100 ľudí, ktorí demonštrujú pred americkou ambasádou. Ďalším dôležitým faktom pri hodnotení propagandy a cenzúry je medzinárodná situácia. Iný prístup je vtedy, ak sme v súboji s nepriateľskou propagandou a iná, ak nepriateľ chýba a to vlastne patrí pre všetky opatrenia. Socializmus po Februári musel zápasit s tým, s čím súčasný kapitalizmus zápasit nemusí. A aj preto tieto dva systémy v nemôžeme úplne porovnávať, pokiaľ ide o vlastnú obranu. Proti kapitalistickému štátu dnes nestojí skupina najbohatších magnátov, ktorí vynakladajú na boj s ním miliardy dolárov – veď by bojovali sami proti sebe. Represívny aparát súčasného štátu sa začne prejavovať až vtedy, keď začne byť ohrozená jeho podstata. Tam, kde je silné revolučné hnutie, sú proti nemu aj adekvátne opatrenia, počínajúc vypočúvaním, končiac, vraždami predákov, vojenskými prevratmi, alebo “komandami smrti”. Tak sa správal aj kapitalizmus počas studenej vojny. Proti tým, ktorí nadávajú pri pive netreba nijako zasahovať. Ak by sme mohli naozaj reálne hodnotiť socializmus, tak len vo svete GLOBÁLNEHO socializmu. Cenzúra a propaganda je teda príznačná pre každý režim a je o to tvrdšia či uvoľnenejšia, do akej miery je režim ohrozený. A to od ignorácie nepriateľských názorov až po trestanie za nepriateľské letáky. Každý má však právo pripomienkovať a spolurozhodovať o dianí v spoločnosti. Tak ako v kapitalizme je hnacím motorom maximálny zisk, v socializme ním musia byť požiadavky spoločnosti, pričom netvrdím, že sa tu v minulosti nerobili chyby. Niekedy sa ignorovala aj úplne opodstatnená kritika a tento stav závisel od konkrétnej straníckej kliky či už na vyššej alebo i nižšej úrovni. Tiež nesúhlasím so zasahovaním do vecí, kde zasahovanie nemá čo hľadať, napríklad umelecké texty, ktoré nemajú nič s politikou atď. Človeka s iným názorom sa treba snažiť presvedčiť, nemožno ho za to zavrieť. Rozhodne však som za potlačenie akéhokoľvek pokusu o návrat kapitalizmu! Tak ako to otvorene hovoril Gottwald, keď KSČ vyhrala voľby. Veľmi by ma hrýzlo svedomie, ak by sa malo opakovať to, čo sme tu už raz mali a to, čo sa nás znova čaká. Hanbil by som sa, ak by sa aj mojou vinou a bez boja vrátila chudoba veľkej časti spoločnosti, ak by človek bol opäť len handrou, z ktorej iní žmýkajú prácu do svojich kýbľov a potom ju odhodí. Kapitalizmus je zločin a zločinu treba zabrániť.

Odpovedal
Stanislav Pirošík
šéfredaktor

Uskutočnil sa 8. ročník akcie SZM víta leto

Tento rok sa úspešne uskutočnil už 8. ročník oddychovej akcie SZM víta leto. Hlavným organizátorom bol klub SZM Spiš. Ako každý rok, aj teraz sa členovia Socialistického zväzu mladých, naši sympatizanti a kamaráti zišli na chatu v Slovenskom raji. Okrem aktívneho oddychu v prírode je každý rok cieľom nadviazanie priateľských vzťahov s novými členmi a sympatizantmi.

Celý víkend bol plný zábavy, diskusí pri opekačke a športu. Absolvovali sme turistické výlety po Slovenskom raji, ktoré preverili našu fyzickú kondíciu. Poobede nasledovali športové súťaže

v ktorých nezaostávali ani naše sympatizanty.

Napríklad v behu s pneumatikami predstihli aj mnohých členov. Zahanbiť sa nenechali ani pri preťahovaní sa lanom. V tejto súťažnej disciplíne však napokon dominovali muži a finálové zápolenie už patrilo výhradne im.

Rovnako v hode drevenou kladou do diaľky už boli najlepší členovia. Napätie tejto súťaži dodávala vyrovnanosť najlepších súťažiacich, keď až po niekoľkých kolách bolo možné určiť víťaza.

Kamarátsky duch sa prejavoval počas športových súťaží a aj po nich. Či

prvý alebo posledný – každý sa večer zabával pri večernej opekačke a veselej, ale i vážnejšej diskusii. Škoda, že všetky takéto pekné chvíle rýchlo ubehnú. Ale aspoň sa máme na čo tešiť v budúcom roku. Ak bude teplejšie počasie tak športové súťaže určite rozšírime o plávanie. **-SZM-**

Stručne o tom, čo chceme (dokončenie diskusie s čitateľmi)

Po zaslaní niekoľkých výťahov Vzduchu novým záujemcom sme pri najbližšom osobnom stretnutí diskutovali o tom, čo vlastne chceme a ako to chceme, keďže časopis sa netají svojou komunisticou identitou. Aby sa slovom komunizmus/socializmus neoperovalo každému tak, ako sa mu zachce, jasne si zadefinujeme čo tu máme dnes a čo tu chceme. Dnes tu máme kapitalizmus, kde ľudia poslúhujú výrobe, sú len nástrojom na dosahovanie ziskov - príveskom stroja. Nepracujú pre seba, ale pracujú pre kapitalistu. Konečným cieľom výroby nie je uspokojenie potrieb, ale obracanie peňazí. Hnací motorom je práve maximálny zisk, čo neprispieva k zlepšovaniu, ale k zhoršovaniu životnej úrovne obyvateľstva. Keďže ľudia nepracujú pre seba, ale pre kapitalistov, štáty sú zadlžené, prichádzajú krízy, sociálne konflikty a napokon i fašizmus, ktorý lacnými heslami ľudí rozoštvie proti sebe, namiesto toho, aby ich spojil v boji proti systému. Kapitalizmus vo svojej liberálnej podobe sa pre svoje rozpory nemôže držať večne a nahradí ho otvorená kapitalistická diktatúra.

Je demokraciou možnosť len nadávať? Podľa mňa je demokracia možnosť o niečom rozhodovať. A národ, ktorý nič nemá, o ničom nerozhoduje, je len sluhom tých, ktorý vlastní celú krajinu. Aj možnosť nadávať na nespravodlivosť je častokrát obmedzená, pokiaľ jednotlivec nechce prísť o prácu. Formálne je teda človek slobodný, ale hospodársky je závislý od kapitalistu.

My chceme, aby ľudia neboli otrokmi trhu a kapitalistov. Chceme, aby pracovali pre seba - teda chceme znárodnené hospodárstvo. Nechceme, aby sa vyrábalo pre obracanie peňazí, ale pre uspokojovanie potrieb - a preto chceme plánovú ekonomiku. Toto sú dve základné veci, ktoré chceme zmeniť. Na prvý pohľad sú to len ekonomické reči, no v skutočnosti od nich závisí celkový život - to v akých podmienkach budeme žiť, ako budú vyrastať naše deti, či budeme zdraví, aké potraviny budeme jesť, či budeme tráviť život s rodinou, alebo odlúčení od nej, či sa budeme musieť báť výstupu na ulicu či budeme mať kde bývať atď... a s týmito základnými požiadavkami sú spojené dlhé a neraz krvavé boje. Ako vidíme v súčasnosti, kapitalistický zisk je modla vládnucej triedy a nedajú si na ňu siahať. Aj preto sa stáva, že zatiaľ čo bankám dolievajú milióny eur, ľudom hovoria, že si musia uľahovať opasky a uľahovať opasky... a postupne prichádzajú o všetky sociálne istoty. Skor prejde zdanenie vzduchu pre občanov, (napr. zastupiteľstvo v Spišskej Novej Vsi o tomto kroku vážne diskutovalo) ako ukrojenie ziskov magnátom.

Proti ľuďom stojí celá mašinéria kapitalizmu - od masmédií, "odborníkov", ústavov, inštitúcií, cez farárov, politikov-poslucháčov, hrozieb straty zamestnania a životnej úrovne až po políciu, armádu, komanda smrti a tajné služby. Inými slovami -

vlastnia celú planétu. Čím viac budeme silní my, tým väčšiu pozornosť si od kapitalistickej mašinérie vyslúžime. Od obyčajného sprostého očierňovania až po vojenský prevrat v krajine. Preto si musíme jasne zadefinovať, že toto je buržoázna diktatúra - diktatúra menšiny, proti väčšine. Ak sa tejto menšine skrz propagandu darí udržiavať väčšinu podriadenú, rešpektujúcu jej zákony, tak je to v poriadku, no ak sa väčšina vzbúri, prichádza odvet.

A preto sme za diktatúru pracujúcej triedy, sme za diktatúru väčšiny proti panskej menšine. Chceme, aby sa všetko v krajine i vo svete dialo v prospech ľudstva a nie v prospech zdieračov a proti ľuďom, ako je tomu dnes. Niektoré smery, ktoré majú s nami totožné ciele (anarchizmus), podobne ako aj rozni liberálni ľavičiarci však tvrdia, že sú proti akejkoľvek diktatúre. Čo to však znamená v praxi? Znamená to hrať pred nepriateľom mŕtveho chrobáka a dovoliť mu vrátiť staré otrocké poriadky, proti ktorým sme tak bojovali. Vieme, čo dokážu kapitalisti robiť, ak im niekto vyfúkne jeden kšeft, tak si predstavme čoho sú schopní, ak im chce niekto vytrhnúť z rúk celú krajinu, predstavujúcu mnohomiliardové zisky! Ako príklad môže poslúžiť akákoľvek krajina, ktorá sa vytrhla z pazúrov kapitálu, napríklad len znárodnením ťažkého priemyslu.

O takejto krajine nepočujeme v médiách nič dobré, býva začlenená do „osi zla“, jej predstavitelia sú automaticky porušovatelia ľudských práv (aj keď právo na maximálny zisk a vykorisťovanie nie je v charte OSN) a tyran. Predstavitelia kapitalizmu sa začnú miešať do vnútorných záležitostí tejto krajiny. Finančne, ale aj materiálne a roznyimi školeniami podporujú skupiny nalaďené proti novému systému, dávajú im veľký priestor v médiách, robia z nich „hovorcov utláčaného národa“. Skupiny podporujúce nový systém, aj keď ich je podstatne viac, ignorujú. O krajine šíria aj mediálne lži vypracované tajnými službami. Ako príklad môžeme uviesť tvrdenia kňaza z Floridy, že Kuba posielala deti do ZSSR, aby tam z nich robili mleté maso, alebo správu, ktorá sa objavila v TV Markíza, že Severokórejci si objednávali tabletky na impotenciu z Číny, v ktorých sú aj kusky tiel bábatok. Pokiaľ ide o záujmy finančníkov, médiá zo seba dokážu naozaj vydať aj takéto humusy.

Veľkú úlohu hrajú tajné služby, ktoré sa pokúšajú nový režim rozvrátiť zvonku (zorganizovať vojenský prevrat či nepokoje) i zvnútra (skorumpovať predstaviteľov systému, získavať spolupracovníkov v štátnej správe, dostať svojich ľudí na vysoké miesta). Prichádzajú aj rozni agenti-chodci, sabotéri, či diverzanti, ktorí sa snažia krajinu poškodiť. Proti ich zbraniam však treba postaviť adekvátne opatrenia! ... o diktatúre pracujúcej triedy ako o prechodnom období, kým nezlomíme odpor kapitalistov a neodzbijeme ich, sa dočítate v ďalšom čísle Vzduchu

Pestovanie paradajok v byte

Pestovanie vlastnej zeleniny, ovocia, bylín či okrasných kvetov môže byť nielen záležitosťou zdravej „bio“ stravy, ale pre mnohých ľudí i koníčkom. Ak venujete záhradke ozajstnú starostlivosť a najmä čas, vráti vám to stokrát v podobe vlastnej úrody, ktorá je nielenže zdravšia ako ponuka supermarketov, ale aj omnoho chutnejšia. Zelenina a ovocie sa do obchodov dovážajú nezrelé v kamiónoch a len veľmi malé percento predajcov je schopné uchovať ich v podmienkach, aby riadne dozreli. Aký teda musí byť rozdiel medzi paradajkou, ktorá zelená dozrieva v kamiónoch či na skladoch vystriekaných etylénom (vďaka ktorému zrejú), a paradajkou, ktorú si doma, krásne červenú a vyzretú vďaka slnku, odtrhnete priamo zo záhrady. Ľudia by sa mali konečne začať zamýšľať nad tým, za čo dávajú svoje peniaze a najmä nad tým, čo napokon zjedia, pretože „sme to, čo jeme“.

Nie každý, samozrejme, disponuje vlastnou záhradou. No vypěstovať plnohodnotné úžitkové rastlinky sa dajú i na balkóne. O pestovaní bylín v byte snáď netreba nikoho poučovať. Tie sa na parapetách domácich gazdiniiek objavujú často. No málokto pestuje v byte i zeleninu. Výhovorkou nie je ani chýbajúci balkón, ja napríklad pestujem na vonkajšej parapete papriky, paradajky, zeler, šaláty, čili papričky a feferónky alebo špenát. Stačí naozaj aj minimum priestoru, zopár kvetnáčov a chuť. Takéto pestovanie má dokonca i svoje výhody oproti tradičnej zeleninovej záhrade. Kúpané komposty sú sterilné, a teda zbavené všetkých burín a organizmov, ktoré by mohli rastlinku napádať. Rastlinky sú vystavené menšiemu

riziku napadnutia hmyzom a v prípade prudkého vetra, dažďa či neskorých jarných mrazov ich môžete ukryť dovnútra.

V tomto čísle sa budeme venovať paradajkám. Tie, čo nám ponúkajú obchody, sú dnes skôr červenou guľou bez chuti ako skutočnou paradajkou. Je to tým, že na dovoz sa vyberajú odrody, ktoré majú tuhšie pletivo, menej vody a sú tak odolnejšie, aby vydržali dlhú prepravu. Slovensko je krajinou, ktorej klimatické podmienky nedovoľujú zabezpečiť produkciu čerstvých plodov počas celého roka, preto kupujeme tovar od zahraničných producentov z južných krajín. Je jasné, že si paradajky nevypestujete ani vy počas zimy, no to je už otázka konzumovania sezónnej zeleniny, ktorá je prirodzenou cestou usporiadania si zdravého jedálnička. U nás si však doteraz nenašla patričnú odzvu.

Sezóna paradajok trvá približne od júla do septembra, čo samozrejme závisí od regiónu a od počasia. Čím viac slniečka, tým dlhšie sa môžeme tešiť úrode. Ja pestujem na parapete v jednom črepníku zopár cherry paradajok a skúsila som na jar zasadiť aj bežný rajčiak. Tomu sa veľmi dobre darí a už len čakám, kedy začnú paradajky červenieť. Sadenice sa pripravujú už koncom februára, aby sa mohli vysádzať do kvetnáčov v polovici mája (nie však skôr ako 20. mája). Stačí im bežne dostupný substrát určený pre pestovanie zeleniny. Nesmieme však po celý čas zabudnúť na udržiavanie rovnomernej vlhkosti, ktorú rastlinka potrebuje. Kým sadeničky stačí udržiavať primerane vlhké, počas horúcich letných dní môže rajčina vyžadovať i viac ako 2 litre vody denne.

Postupne ako začne narastať, je potrebné uviazať rastlinu ku špilke, ale k dostaniu existujú aj špeciálne opory. Paradajky je nutné pestovať na vonkajšej parapete, pretože plody sa tvoria až po opelení kvetu nejakým ochotným hmyzom (ktorý ľahko prilákate farebnými okrasnými kvetmi). Potom sa môžete pomaly tešiť na úrodu. Počas kvitnutia je dobré dva, trikrát týždenne v poludňajších hodinách zatiať celou rastlinou, prípadne každým kvetenstvom zvlášť. Rajčiaky tak lepšie nasadia plody. Koncom augusta treba odrezáť na rajčiaku vrchol hlavnej stonky, pretože ďalšie plody by už nedozreli a zároveň odstraňovať už aj každý bočný výhonok. Čo sa týka hnojenia, používam hnojivo určené na

rajčiny a papriky, ktoré obsahuje konský a kravský hnoj, rohovinu a guáno (ide o známy produkt z južných Čiech). Hnojiť treba raz týždenne od začiatku júna. Problém pri pestovaní je len plesň zemiaková, na ktorú sú paradajky veľmi náchylné. Tu sa bohužiaľ nevyhneme preventívnemu postrekovaniu (asi každých 14 dní), ak nechceme o rastlinky prísť. Napadnuté listy je nutné ihneď odstrániť. Spoznáme ich podľa sivozelených, neskôr až hnedých škvrn na listoch. Pri boji so škodcami však uprednostňujeme biologické prípravky, ktoré zoženieme v každom lepšom záhradníctve. Je to naozaj nutnosťou, mne napríklad plesň zemiaková úplne zničila rastlinky cherry paradajok. Podarilo sa mi ich zachrániť vystrihaním všetkých lístkov. Našťastie dorástli a práve začínajú kvitnúť.

Výborným tipom pri pestovaní je nasadiť k rajčine bazalku, ktorej silice zlepšujú chuť plodov. Bazalka nasadená pri rastlinke vraj odpudzuje aj vošky. To však nemám overené, keďže mne vošky napadnú aj samotnú bazalku. Dám vám ešte jednu radu. Ak vám odpadne nezrelá paradajka z rastliny, položte ju do misky spolu s banánom, ktorý prirodzene vylučuje etylén a paradajka vďaka nemu zreje.

Snáď inšpirujem aj vás, ktorí takisto nemáte možnosť zabezpečiť si čerstvú zeleninu z vlastnej záhrady aspoň k takémuto „mikro pestovaniu“. Minimálne ten pôžitok z používania vlastnoručne vypestovaných potravín stojí za to. Navyše, čím budú vaše paradajky zrelšie, tým viac budú obsahovať tyramín, ktorý vám zvýši hladinu cukru v krvi a krvný tlak a vyvolá lepšiu náladu.

Recept na domáci kečup

1 kg paradajok, 4 cibule, 2 ČL feniklových semienok, 2 ČL koriandru, 4 klinčeky, 5 cm zázvoru, 4 strúčiky cesnaku, zväzok bazalky, 1 l paradajkové pretlaku, 250 ml vínneho octu, 200 g cukru, soľ, mleté čierne korenie

Cibule nasekáme najemno a necháme asi 15 minút jemne smažiť, aby zosladli. V mažiari zmiešame feniklové semienka, koriander a klinčeky. Očistený zázvor a cesnak nakrájame a spolu s rozmlätým korením pridáme k cibuli. Môžeme pridať ak nasekané čili, ak chceme mať kečup pikantný. Zmes osolíme a okoreníme. Pridáme 1 kg nakrájaných paradajok a nasekané stonky bazalky. Tie teplotu odolávajú lepšie ako listy, ktoré prihodíme až neskôr. Ďalej pridáme 1 l pretlaku, 250 ml vínneho octu a 200 g cukru. Privedieme k varu a na miernom ohni varíme 30 až 40 minút, kým všetko nezmäkne. Potom stiahneme hrniec z ohňa a pridáme zvyšnú bazalku. Zmes rozmixujeme na hladké pyrú, ktoré prepasírujeme a vlejeme do sterilizovaných fliaš.

"Americký Lenin"

Na uplynulém 48.ročníku mezinárodního filmového festivalu v Karlových Varech způsobil údajně naprostý "poprask" svými prohlášeními věhlasný americký režisér Oliver Stone a dokonce si zde prý vysloužil přezdívku "americký Lenin". Alespoň to tak popsali, hned ve dvou článcích v jednom čísle, v Mladé frontě Dnes, kterou čerstvě vlastní volkoburžuj Babiš (a Blesk a Lidové noviny..).

Jeho postoje musel dokonce omlouvat prezident festivalu Jiří Bartoška (měl se vyjadřovat "k bouři nevole kolem Stonea"), který řekl: "Nedáváme mu cenu za jeho postoje, nýbrž za výtečné filmy, které natočil."

Mirka Spáčilová (která v této době již nevychvaluje seriály jako byl "Okres na severu") byla, ve výše zmíněném deníku, skutečně hutná a doporučovala Stoneovi návštěvu nedalekého Jáchymova - cituji: "Z Karlových Varů do Jáchymova je to 18 kilometrů, v limuzíně pro VIP je to hračka. Bohužel si nikdo netroufl do ní naložit hosta karlovarského filmového festivalu, amerického režiséra Olivera Stonea, a předvést příteli Fidela Castra bývalé lágry, kam komunistický režim posílal své odpůrce." Hustě.. Jazyk Mirky by zapadl i na ideologickém školení nacistické strany.

Co tedy tak strašlivého řekl na filmovém festivalu, kde mu byla předána cena za celoživotní přínos světové kinematografii?

Budu citovat Stonea, tak, jak jej citovala v úvozovkách Spáčilová: "Obama není řešení, Spojené státy jsou globální bezpečnostní stát, kontrolují zemi, moře, vesmír - všude a všechny hlídá Velký Bratr, i každého z vás. A když to někdo odhalí, nemá se kde skrýt, protože všechny země se Ameriky bojí. V 50.letech by se to nestalo, Sovětský svaz by se Státům postavil." Dále uvedl, že Amerika se k Sovětskému svazu chovala "velice nepěkně", že Che Guevara a Fidel Castro byli mladí silní vůdci, kteří uskutečnili své myšlenky, zatímco "Napoleon, Hitler a Bush jsou diktátoři, kteří poskvřili svět." Co dodat, nechť si každý udělá názor, nakolik jsou jeho myšlenky "závadné".

Je skutečně neuvěřitelné, že Jiří Bartoška, který svého času hrával pohraničníky (např. film "Drsná planina") dnes musí omlouvat tvůrce takových světoznámých a mnohdy protiválečných filmových skvostů, jako je Četa, Narozen 4.července, The Doors, Takoví normální zabijáci, JFK

a Nixon nebo U-Turn, Vítězové a poražení, abych vyjmenoval ty nejznámější.. a též mnoha dokumentů, včetně těch o Fidelu Castrovi, které chci uvést, protože kromě Vzduchu se o nich čtenáři prakticky nemají šanci v naší "svobodné" zemi dozvědět: Jsou to "Comandante", "Looking for Fidel" a nejnovější "Castro in Winter"..

Prostě naše země je opět "pupkem Světa" a ani žádný Stone nás nebude poučovat-může být rád, že jsme mu tu cenu dali. Mirka Spáčilová vyzbrojená klíse o Jáchymovu a (tvrdé nacionalistce a vlastizrádkyni) M.Horákové to tedy "natřela" tvůrci, který zajel na divoký východ, kde dříve "za bony" angažovaní herci, kteří mají dnes plné huby antikomunismu (jsou

ale skutečně čestné výjimky) "omlouvají" někoho, komu dávají cenu za celoživotní dílo..

Takže v MF Dnes byl chválen za estrádní šaškárnu člen Scientologické církve John Travolta - ale to není v první řadě žádný útok na něj, velmi si jej vážím za některé filmové role - např. Pulp fiction: Historky z podsvětí, ale i na festivalu připomínanou Pomádu či Horečku sobotní noci nelze jako naprosté fenomény pominout, ale když je přitom uražen světoznámý oskarový režisér (i scénarista) a kritizován pouze za své názory, navíc takovými "poturčenci", je to pouze ubohost.

Mirka Spáčilová v zaujetí lidskými právy pokračuje: "Jenže se Stonem se ani polemizovat nedalo, a kdo to zkusil, schyťtal to nadvakrát. Host mu vytkl, že je naiva žijící "v bublině", a jiní, že si dovolil oponovat vzácné hvězdě. Což v zemi Milady Horákové našťve ještě víc než vrcholný výrok režiséra: "Co vy jste kdysi zažívali ze strany sovětského tisku, není vůbec nic proti propagandě ve Spojených státech." Jakou svobodu mají v soudobém kapitalismu např. chudší svobodné matky,

nebo mladí bez praxe? Mohl bych dlouho pokračovat..

Je skutečně problém, dovoli-li si mít někdo v dnešní době nějaký svůj názor a dokonce má takový věhlas a zdroje, že si jej v dnešní době může, bez finančních a existenčních starostí, dovolit obhajovat.

Možná vadilo i to, že zorganizoval návštěvu zesnulého prezidenta Bolívarovské republiky Venezuela Hugo Cháveze před pár lety na festivalu v Benátkách..

Možná vadí také, že se Oliver Stone neculí na naše "briskní" novináře, že jim nechce dávat rozhovory, ale např. ve slovenském deníku SME takové problémy neměl..

Každopádně kolekce negativních článků v MF Dnes (včetně přílohy Ona Dnes) proti člověku, který přijede na jednu z mála českých akcí, o kterých Svět ví, přebírající cenu za celoživotní dílo, je od tohoto deníku (o jehož existenci se sám Oliver Stone jen těžko dozví) jen fašizující, agresivní jednání a u osobnosti hosta Olivera Stonea ze strany médií (mimo profesionálního bulváru) naprosto nepřijatelné..

Např. aféra bývalého zpravodajského technika Snowdena, potvrzující slova Stonea o "Velkém Bratru", je naopak jen dalším důkazem, který vkládá pravdu do úst spíše Stoneovi, než jeho kritikům.. A osudem pana Snowdena, jenž odhalil další možnosti pro naprostý dozor tohoto světového buržoazního režimu uskutečňující své plány prostřednictvím armády USA nad námi všemi, se stalo požádat o azyl, buď v Rusku nebo právě ve Venezuele, jenž čelí imperialistickým četníkům i za nového prezidenta Nicolase Madura, jehož legitimitimní zvolení USA neustále zpochybňují a financují na nich závislou "antichávezevskou opozicí", či u dalších pokrokových prezidentů Latinské Ameriky, u Eva Moralese v Bolívii, Rafaela Correy v Ekvádoru, či Daniela Ortegy z Nikaraguy, kde všude mu exil rovněž nabídl. Zastavení lodi pod vlajkou Korejské lidové demokratické republiky plující z Kuby v Panamském průplavu je jen dalším důkazem proamerického četnickování loutkových vlád buržoazie na celé planetě, mimo regionu a zemí, jenž jsem teď zmínil.

David PAZDERA

Čítaj, píš, rozširuj, organizuj sa!

Časopis si môžeš predplatiť na adrese:

redakcia@vzdor.org

Na danú adresu tiež môžeš posilať svoje námety, pripomienky, texty, polemiku i kritiku

Redakce Vzduoru svým čtenářům a sympatizantům

Sympatizanti komunistického a dělnického hnutí, zejména ale širší, vykořisťovaná a zbídačovaná většina současné společnosti, se od loňského léta postupně seznamovali, zvykali si, nebo se dokonce ztotožňovali s tištěnou či elektronickou verzí časopisu Vzduor, který je určen především pro tyto třídy a sociální vrstvy. Pravidelná i občasná čtenářská obec časopisu, návštěvnost oficiálního portálu www.vzdor.org, po tu dobu plynule narůstaly. V roce 2012 vycházel Vzduor s dvouměsíční periodicitou (celkem tři čísla – červenec-srpen, září-říjen a listopad-prosinec), což plně odpovídalo původním záměrům a dohodám tvůrců projektu, jakož i položením jeho základů, na nichž bychom mohli celý složitý mechanismus rozvíjet. Jelikož jsme se s našimi čtenáři a sympatizanty chtěli podělit o naše názory na aktuálnější dění, protože jsme se snažili vyslyšet volání stále početnějšího a relativně spokojeného okruhu čtenářstva po častějším vydávání tehdy ještě dvouměsíčníku, rozhodli jsme se, **počínaje lednem 2013, změnit Vzduor v měsíčník**. Svou roli v tomto rozmyšlení sehrála i skutečnost, že jsme měli k dispozici větší množství článků, než bylo možné do dvouměsíčníku vměstnat, neřkuli že existoval hlad a chuť značné části redakce navázat na úspěšnou tradici slovenského Vzduoru, který vycházel měsíčně. Od ledna roku 2013 až do nynějšího léta vyšlo v tomto schématu celkem šest čísel časopisu, jehož kvalita, **troufám si říci, pomalu ale jistě roste**. Postupně se však **ukázalo**, že přání naše i našich čtenářů, **neodpovídají systematizaci distribučních, propagačních i redakčních základů vytváření časopisu**. Zásadní problémy nenastávaly a nenastávají v jeho prodejnosti, v nedostatečnosti počtu článků, s rozpory v redakční radě či v potížích ekonomických či jiných materiálních. Kdyby Vzduor ulpěl na ambici být „pouhým“ klasickým periodikem, které se nevyvíjí, neovlivňuje samo sebe, své bezprostřední okolí i vykořisťované a utlačované, jistě by mohl bez větších problémů vycházet i nadále měsíčně. **Smysl, účel, prostředky i cíle projektu však byly jednoznačně představeny** v prvních číslech a rozhodně **není naším záměrem z nich ustupovat**, nebo je revidovat. **Aby mohly být postupně rozvíjeny**, musíme slovy klasika **učinít krok vzad, abychom mohli následně pokročit o dva kroky vpřed**. Přesněji řečeno, abychom dopracovali a zdokonalili základní činnosti a rozvíjení distribučního, agitačního a propagačního systému časopisu, jakož i diskuzi a práci v jeho redakční radě. Na tyto úkoly jsme v minulých měsících nezapomněli. Neměli jsme však na ně kvůli mnohým organizačním a s měsíční periodicitou časopisu spojeným povinnostem dostatek času. Systematizace přípravy Vzduoru a s ním spojených povinností není obrácena jen na venek, směrem k naší cílové, proletářské čtenářské obci, ale i dovnitř, pro zdokonalení organizací i jednotlivců, jež pro Vás Vzduor připravují. **Ze zmíněných důvodů se Vzduor počínaje červencem a srpnem 2013 vrací ke své loňské dvouměsíční periodicitě**. Předplatitelé budou dostávat časopis i po konci roku 2013, nebudou tedy o nic ochuzeni. Přechodné období dvouměsíční periodicity bude trvat tak dlouho, dokud nepostavíme přípravu časopisu na systematičtější a organizačně přípravnější základy. Tak, aby časem mohl plnit úkoly, které si vytýčil. Proto, aby se zvýšila jeho čtivost, atraktivita, preciznost, zajímavost, schopnost organizovat, vysvětlovat a propagovat. Aby rostly schopnosti a dovednosti přípravitelů Vzduoru, jeho organizace a všichni ti, kdož se na něm podílejí. Prosíme proto milého čtenáře o porozumění a pochopení našeho kroku. Není výsledkem sporů a nesnází, ale potřebami pokrokového dělnického hnutí v zemích kapitálem rozbitého Československa. Přejeme Vám příjemné chvíle při četbě Vzduoru, hodně zdraví, sil, chuti do života a boje proti kapitalistické mašinérii.

Jaromír Jandák

Časopis na internete:

<http://casopis.vzdor.org>

Kominform

ČESKOSLOVENSKO

Československý komunistický videokanal na YouTube „KOMINFORM CS“

Zákon trhu nám nejde k duhu! ...

A nikomu nevadí, že podvody, násilí a naše auta celou zemi zasmradí?!
Že se na nás vítr žene?
Že se brzy upečeme?
Nenasyté tady všechno vysají?!

Vražda, nemocných je stále více
přesto ruší nemocnice,
ceny všude zvedají !

Lidé se tu drží zkrátka,
chudým se vše sebere!

Jenom z trhu se žít nedá,
stále hůř se povede !

Lotři vlastní celá města, státy,
každý co chce ukradne !
Všechno se na kořist mění !
Drancováním se však nikdy
z toho cesty nenajde ! ! !

Život jsme v tom utopili
jako v medu stromček,
právo často zprznil i soudce,
a zločince vždycky pustí ...
nebo záhy uteče !

Bez pravidel a bez práva,
bez prostoru pod nohama
nikdo tu žít nemůže.
Přitom i ten už rozkradli
a mnohý tu nejen hlavu složit,
ale ani být už nemá kde!

Společně žít znamená tvořit i užívat
společně!
Ten kdo všude jenom bere
cestu správnou nenajde !

Vše jen rozkrást, rozdrancovat
nebyl dobrý začátek !

Proto jděme za pravým štěstím
třeba i kus nazpátek !

Lásku sám k sobě nikdo nenaplní
ani jako starý kmet
a žít sám nikdo nedokáže
i kdyby mu patřil svět !

J. Juráš—čtenář Vzduoru